

Erzsébetváros

Erzsébetváros Önkormányzatának havonta megjelenő, ingyenes lapja | 2020/7.

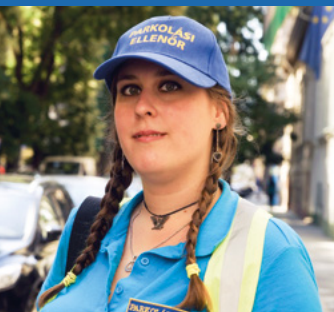
NYÁR VAN, NYÁR...

...bár eddig igazi kánikulában csak pár napig volt részünk. Szerencsére a kerületben kiváló programokat kínálnak a kulturális intézmények és az önkormányzat is.

A Hivatalban igazgatási szünet lesz július 27-től augusztus 5-ig, aktuális információkat az önkormányzat online felületein találnak.

Mindenkinek kellemes nyarat kívánunk!

Életet mentett a parkolási ellenőr!

5. oldal

erzsebetvarosuj sag@erzsebetvaros.hu
ev.uj sag@gmail.com

3. oldal

„Gyere a térre!”

10–11. oldal

A Covid és a Péterfy kórház

14–15. oldal

Önkormányzati támogatással Bicajra fel!

28–29. oldal

A Rákóczi út áruháza
A plázák ősei

Következő lapszámunkkal szeptemberben jelentkezünk

Az éjféli záróráról

Belső-Erzsébetvárosban nagyon sok szórakozóhely, kocsmá, étterem működik, a műemléki negyed az elmúlt tizenegyházy év alatt bulinegyeddé silányult. A bulinegyed működését ahhoz hasonlóan kell elképzelni, mint bármelyik nagy nyári fesztivált, hasonló közönséggel. Csak éppen nem 1 hétig tart, nem egy szigeten van, nincsenek tele az utcák mobil illemhelyekkel sem, és sátrakat sem verhetnek fel a vendégek. Merthogy belvárosi utcákról beszélünk, ahol átlagos, hétköznapi emberek élnek a lakóházak tömkelegében.

A Kibeszélőben a bulinegyedről

Csend legyen vagy pezsgő élet a bulinegyedben? Az Index kibeszélő július 3-i adásában Niedermüller Péter Erzsébetváros polgármestere, és Zsendovits Ábel a Szimpla nevű szórakozóhely egyik tulajdonosa volt a vendég. A beszélgetés megtekinthető az Erzsébetváros Hírei Facebook oldalon.

A veszélyhelyzet után életbe lépett a rendelet, ami tulajdonképpen egész Erzsébetvárosban meghatározza a vendéglátóipari egységek, éttermek, kiskocsmák, szórakozóhelyek nyitvatartásának szabályait. Ez a rendelet elsősorban a bulinegyed területén lévő éjszakai életet hivatott rendezni, és majdnem biztosra lehetett venni, hogy nem lesz könnyű a megvalósítása sem, azonban a különböző érdekcsoportok a rendelet elfogadása óta ütök az önkormányzatot, vagy egymást, vagy tulajdonképpen bárki bárkit, aki a témában véleményt nyilvánít.

Miért van ez így? A téma maga nagyon kényes, egyértelműen nem születhet olyan döntés, ami egyformán mindenkinek kedvez. Azért sem, mert míg az egyik oldalon a bevételorientált szórakozóhelyek, addig a másik oldalon a lakók állnak: ha nincs hajnalig tartó buli, akkor a lakók tudnak pihenni, ha van buli, akkor nem alszik senki, se lakó, se vendég, se vendéglős. Ezen a területen, a környező kerületekkel ellentétben, az előző években nem sikerült betartatni a 2012-ben rendeletbe foglalt szabályozást, ami gátat szabott volna a szórakoztatásnak, illetve a szórakozás módjának. A lakók mérgesek voltak, a vendéglátósok még több bevételt akartak, a rendőrség razzizott, az önkormányzat meg vagyonokért takarított, és nem változott semmi, sőt, egyre durvult a helyzet.

Tavaly az új vezetés úgy döntött, hogy változtatni fog a helyzeten, de kompromisszumos megoldásra törekzenek. Korábbi lapszámainkban már írtunk a rendelet tartalmáról, arról is, hogy konszenzusos döntést szeretne az önkormányzat, arról is, hogy civilek, vendéglátósok is bevonásra kerültek a rendelet alapjainak megfogalmazásába, sőt a lakossági véleményekre is kíváncsi volt a munkacsoport vezetője. A most a testület által is elfogadott szabályozó rendelet tulajdonképpen megadja a döntési lehetőséget, hiszen az a vendéglátós, amelyik beruház, az nyitva is maradhat éjfél után. A beruházás pedig nem ördögtől való, olyan feltételeknek kell megfelelni, ami segít élehetővé tenni a lakók számára is a környezetet. Ilyenek például: zárva kell tartani az ajtókat, ablakokat, amíg bent szól a zene; hangerőszabályzót, úgynevezett limitert kell beszereltetni, ami nem engedi túl hangossá válni a kiszűrődő zenét; a vendég számtól függően ajtóbehúzó, vagy fotocellás ajtót kell beépíteni, illetve van olyan vendéglétszám, ami fölött már zsílipos beléptetőrendszert és forgalomszámlálót is. Ugyancsak a szabályozás része, hogy a vendégek nem vihetnek ki italt az utcára, hogy a mellékhelyiségeket meg kell nyitni, illetve, hogy kell egy embert alkalmazni, aki a vendégeket tájékoztatja a közösségi együttélésről és az alkoholfogyasztással kapcsolatos szabályokról. Nyilván a nagyobb vendégkörrel rendelkezőkre több beruháznivaló vár.

A cél a szabályok betartatása, nem az ellehetetlenítés. A kritériumrendszer értelmezéséhez, betartásához segítséget nyújt a Hivatal Hatósági Irodája, ahol négy munkatárs várja a kérdéseket, és akár állásfoglalást is kérhetnek tőlük a vendéglátósok.

A pandémia nem csak a hétköznapiakba szólt bele, jelen pillanatban az a helyzet, hogy éppen csak éledezik a szórakoztatóipar. Is. De az is tény, hogy a világjárványra senki nem készülhetett fel, és a tavaly elkezdett rendelet-előkészítési folyamatot az önkormányzat tulajdonképpen már márciusban, a pandémia elején lezárta. A járvány utáni első testületi ülésen a képviselők elfogadták, innentől az irány adott, az pedig nem kérdéses, hogy egy szabályozást be kell tartani, akár tetszik, akár nem.

ÚJ PROGRAMSOROZAT INDULT!

„Gyere a térre!”

Az önkormányzat július 8. és augusztus 26-a között, négy szerdai napon, előre meghirdetett időpontokban várja a kerület lakosait „Gyere a térre!” programsorozatára a Klauzál térre. A 14:00-16:00 óra közötti szabadtéri program lapunk megjelenése utáni két időpontja augusztus 12-e és 26-a. A rendezvény célja, hogy a kerületi lakosok bepillantást nyerhessenek a hivatal egyes irodáinak és a meghívott civil szervezeteknek a tevékenységébe és működésébe. Az önkormányzat Diszkriminációs Ügyek Irodájával, Klímavédelmi és Fenntarthatósági Kabinetével és helyi civil szervezeteivel közös szervezésű rendezvénysorozaton előadások, foglalkozások keretein belül hasznos tudásra tehetnek szert idősebbek, fiatalok, gyerekek, emellett kulturális és kreatív elfoglaltságot is jelent az érdeklődők számára. A heti részletes program és a meghívottak listája a rendezvény előtt megtekinthető Erzsébetváros Facebook-oldalán (Erzsébetváros Hírei). A július 8-i rendezvényre lapunk is ellátogatott, fotóink segítségével Olvasóink is részesei lehetnek az eseménynek.

- 1 A Vöröskereszt önkéntese nem csupán az újraélesztést mutatta meg a gyerekeknek, de örömmel segített az arcfestésben is.
- 2 A szép számmal megjelent gyerekek éppen azt nézegetik, hogy korábban más gyerekek milyen rajzokat készítettek. Ötletet merítve kortársaik képeiből nagy kedvvel láttak munkához, hogy elkészítsék saját rajzaikat.
- 3 A Klauzál tér Dob utcához közel eső szeglete mindig is a sakkzók paradicsoma volt, ez most sem volt másképpen. Vállalkozó kedvű „harcosok” méregették egymás erejét.

- 4 A délután sztárja egyértelműen a Romano Glaszo együttes volt. Érdekesség, hogy amikor először léptek fel a Klauzál téren, még mindannyian kamaszok voltak. Azóta eltelt ugyan egy kis idő, de a lendület nem veszett el. És már itt van a legújabb generáció képviselője is.
- 5 Bár az érdeklődők még nagyon fiatalok, de nem árt a lehető legkorábban megismertetni őket azzal, mit is jelent az újraélesztés. Persze végrehajtani még nem tudják, de már ott lesz a fejükben a lényeg, és a legfontosabb: nem kell megijedni, cselekedni kell, de legalábbis azonnal értesíteni a felnőtteket a bajról.

A korrupció ELLEN a parkolásban

A parkolásüzemeltetést július elsejétől átvette az önkormányzat, saját cégén, az EVIN Zrt. keresztül igyekszik hatékonyabbá, fejlesztetőbbé tenni az üzemeltetést, ezzel is hozzájárulva a lakosság parkolási terheinek csökkenéséhez. Alig két hét alatt nem lehet messzemenő konzekvenciákat levonni, ezért dr. Bernáth Attila vezérigazgató-helyettessel a műszaki információkról, a parkolóőrök munkájáról beszélgettünk.

A prostituált nem fizetőeszköz

A parkolóellenőrök munkája nem könnyű. Átlagosan napi 16 km-t gyalognak, sok száz rendszámleolvasást végezve. Mind egy milyenek az időjárási körülmények, ők mennek és végzik a dolgukat.

– Jelentős korrupciós nyomás nehezedik a parkolóellenőrökre – teszi hozzá a fentiekhez a parkolásüzemeltetés szervezéséért felelős vezérigazgató-helyettes. – A szolgáltatást igénybe vevők között vannak, akik rendszeresen szeretnék megváltani egész napos parkolásukat, vagy a kiszabott/kiszabandó büntetést 1-2 ezer forintos vesztegetéssel. Néhányan folyamatosan figyelik, mikor érkezik az ellenőr, és kedveskedéssel, vesztegetéssel akarnak kibújni a díjfizetés alól, mi több, prostituált szolgáltatásával is próbáltak már fizetni a parkolásért.

Szűrik a korrupciós hajlamot

– A törvénytelen ség ellen folyamatosan fellép a rendszer, már a kiválasztás során is az egyik fő szempont a korrupciós hajlam kiszűrése volt – mondja dr. Bernáth Attila. – Az ellenőrök motivációs rendszerében az egyik kizáró kritérium, ami elbocsátást von maga után, a korrupció elfogadása. Ennek megakadályozására, a motiváción kívül, több csatornán ellenőrzések is folynak.

A vesztegetőknek tudniuk kell, akit megkörnyékeznak, az az állásával játszik.

Jelentős műszaki problémák

Mindemellett jelentős műszaki gondokkal is küzd a parkolásüzemeltetés Erzsébetvárosban. A megörökölt parkolóautomaták a több évtizedes szolgálat után sokszor és kiszámíthatatlanul romlanak el. Jellemző probléma például az érmeelfogadó egység meghibásodása.

– Ezt tetézi, hogy hamis hibabejelentők is próbálkoznak, akik úgy gondolják, ezzel megússzák a díjfizetést. Azonban számukra rossz hír, hogy karbantartó egységünk 5-10 perc alatt kiszáll a hibásnak jelentett automatákhoz, és amelyik rövid úton javítható, azt azonnal újra üzembe állítják. Jó ha tudják, az ilyen hamis bejelentések esetén a rendszámok ellenőrzésre és bírságolásra kerülnek. Javasoljuk mindenkinek, aki teheti, használja a biztonságos és helyi, technikafüggetlen mobiltelefonos parkolást, így az esetleges automatahibák nem jelentenek akadályt a parkolásban.

A beszélgetésből kiderült, napi 10-20 hibaelhárítást kellett eddig végrehajtani. Reméljük, ezek száma a „bejáratódással” csökken majd, de a végső megoldást csak egy új, korszerű parkolási rendszerkörnyezet hozhatja el.

EVIN – Parkolás
1074 Budapest, Dohány utca 90.
E-mail: info@erzsebetparkolas.hu
Honlap: www.erzsebetparkolas.hu
TELEFONOS ÜGYFÉLSZOLGÁLAT:
+36-1-881-2666
(Hívható: ügyfélszolgálati nyitvatartás alatt)
ÜGYFÉLFOGADÁSI IDŐ:
hétfő-kedd-csütörtök: 9:00–17:00
szerda: 9:00–18:00
péntek: 9:00–16:00

2020. július 13-tól Erzsébetváros elfogadott rendeletével összhangban 8:00-ra módosult 8:30-ról a fizetős parkolás kezdete. Belső-Erzsébetvárosban továbbra is 20:00, külsőben pedig 18:00 óra a díjfizetési időszak vége.

Újabb pályázatok!

A képviselő-testület Városüzemeltetési Bizottsága 3 pályázat kiírásáról is döntött lapunk nyomdába kerülése előtt, melyek közül kettőt már jól ismerhetnek a lakók, egy azonban igazi kuriózum. Már márciusban előkészítettük cikkünket a Tiszta utca, rendes ház 2020. című pályázatra, melyről az előterjesztő Molnár István képviselő elmondta, a pályázat keretein belül a lakóközösségek védnökségbe vehetik a házak előtti közterületet, többek között vállalják a háztömb melletti járda és zöldsáv, valamint útpadka rendszeres gyom-, hulladék- és síkosságmentes tartását a jogszabályi előírásoknak megfelelően. Jó munka esetén jelentős összeggel gyarapodhat a társasházak kasszája. A pályázat most, a veszélyhelyzet lezárása után a testület által elfogadásra és a Városüzemeltetési Bizottság által kiírásra került, a díjazási keretösszeg összesen 12 millió forint! A részletes pályázati felhívások elérhetőek a www.ersebetvaros.hu honlapon, a hevederzár és CO-érzékelő pályázat a Hivatal Ügyfélszolgálatain (Budapest VII. kerület Erzsébet krt. 6. vagy Budapest VII. kerület Garay utca 5.) beszerezhetőek. **Fontos információ, hogy az igazgatási szünet 2020. július 27 – augusztus 5. között lesz, amely időtartam alatt a személyes benyújtás lehetősége szünetel. A Hivatal augusztus 6. napjától van ismét nyitva.**

Életet mentett a parkolási ellenőr!

Egy 25 éves fiatalasszony rövid történetünk főhőse, aki volt már pincér, pultos, jegyszedő, évekig a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi karának hallgatója, majd az ELTE-n történelem és magyar szakos egyetemista, jelenleg az EVIN munkatársaként parkolási ellenőr, civilben édesanya. Napi feladata a kerületi közterületekhez köti, a parkoló autók ellenőrzését. Ám figyelme nem csak a matricák, parkolójegyek meglétére terjed ki, július elején ez a fiatal lány pusztán a figyelmességének és humánusmának köszönhetően megmentett egy életet.

A hivatalos verzió nagyon rövid: Kalotaszegi Hortenzia Valentina parkolási ellenőr munka közben, a Wesselényi utca 53. számú ház előtti járdán egy eszméletlen embert vett észre. Odament hozzá, szölongatta, a vállánál fogva óvatosan megpróbálta, ám a férfi nem tért magához, ezért ellenőrizte a légzését, pulzusát. Mivel a férfi továbbra is eszméletlen maradt, értesítette a mentőket, és a kikerkezésükig stabilizálta a beteg állapotát. Már önmagában az is dicséretes, hogy nem sétált el a földön fekvő ember mellett – itt azért tegyük hozzá, hogy az illető nem abban a pillanatban esett össze, amikor a parkolóellenőrök éppen odanéztek –, de az külön kiemelő, hogy a fiatal nő tisztában volt az alap életmentő szabályokkal.

Telefonon kerestük „Tinát”, aki az alábbiakat nyilatkozta az eset kapcsán: Nem tudtam meg, mi lett vele, de remélem, hogy jól van és hálás vagyok mindazoknak, akik közreműködtek a segítségnyújtásban. Egyrésztől megtisztelő a figyelem, amiben részesítenek, jól esik az elismerés, amiért volt lélekjelenlétem és cselekedtem. Másrészt pedig elgondolkodtat, hogy én ezt tényleg megérdemlem? Hiszen csak egy embertársamon próbáltam segíteni. Ennek a világ egyik legalapvetőbb dolgának kellene lennie.

TISZTA UTCA, RENDES HÁZ

Tiszta utca, rendes ház 2020

Erzsébetváros Önkormányzata Képviselő-testületének Városüzemeltetési Bizottsága idén első alkalommal hirdeti meg a „Tiszta utca, rendes ház 2020” pályázatot. Pályázatot a VII. kerület közigazgatási területén lévő társasházak és lakásszövetkezetek nyújthatnak be. A pályázatban összesen az első 50 érvényes pályázatot benyújtó jelentkező vehet részt. A „Tiszta utca, rendes ház” pályázat keretein belül a lakóközösségek ügynevezett védnökségbe veszik a takarítási kötelezettségbe tartozó közterületet. A pályázati rendszer elsődleges célja a közterületek tisztán és gyommentesen tartása, emellett a lakóközösségek jogszabályi kötelezettségeinek tudatosítása, a jogszabályi minimum előírásokon túlmutató feladatok ellátása, valamint a kapcsolattartás erősítése az Önkormányzat és a lakóközösségek között a köztisztasági problémák hatékonyabb kezelése céljából. A díjazási keret 12.000.000 forint, amely a jelen pályázaton résztvevő nyertes pályázók részére kerül odaítélésre, a pályázati időszakban elért eredményük függvényében. A pályázat benyújtási határideje 2020. augusztus 25. napja 12:00 óra.

Hevederzár

Erzsébetváros Önkormányzata Képviselő-testületének Városüzemeltetési Bizottsága idén is meghirdette a „Hevederzár” pályázatot. A pályázaton részt vehetnek a VII. kerület közigazgatási területén lévő lakások természetes személy bérleti, tulajdonosai, a háziorvosi rendelők és a VII. kerületi önkormányzat által fenntartott intézmények. A jelen pályázat kiírásakor 140.000 Ft, azaz egy száznegyven-ezer forint áll rendelkezésre a jelen pályázaton résztvevő nyertes pályázók részére a támogatási keret kimerüléséig, de legfeljebb 2020. október 30. napja 24:00-ig.

Szén-monoxid-érzékelő berendezés

Erzsébetváros Önkormányzata Képviselő-testületének Városüzemeltetési Bizottsága idén is meghirdeti a „Szén-monoxid-érzékelő berendezés igénylése” pályázatot. A pályázaton részt vehetnek a VII. kerület közigazgatási területén lévő lakások természetes személy bérleti, tulajdonosai, a háziorvosi rendelők és a VII. kerületi önkormányzat által fenntartott intézmények. A jelen pályázat kiírásakor az Önkormányzat költségvetésében 860.000 Ft, azaz nyolcszázhatvan ezer forint áll rendelkezésre a jelen pályázaton résztvevő nyertes pályázók részére a támogatási keret kimerüléséig, de legfeljebb 2020. október 30. napja 24:00-ig.

TÖBB ZÖLDFELÜLET ÉS ENERGIAHATÉKONYSÁG: ezt szeretnék az erzsébetvárosiak

Július 9-én az erzsébetvárosi önkormányzat dísztermében SECAP-workshopot szervezett az önkormányzat Klímavédelmi Kabinetje. A megbeszélésen Csikai Mária, Lohász Cecília és Beleznay Éva környezetvédelmi szakemberek ismertették a legutóbbi környezetvédelmi felmérés eredményét.

Zöldtető, energiahatékonysági beruházások, a megújuló energiahasznosítás támogatása – csak néhány azon fejlesztési igények közül, amelyekkel az erzsébetvárosi Klíma Akciótervhez kapcsolódó, online és személyesen is kitölthető lakossági kérdőívben megfogalmazott a közel 800 kitöltő.

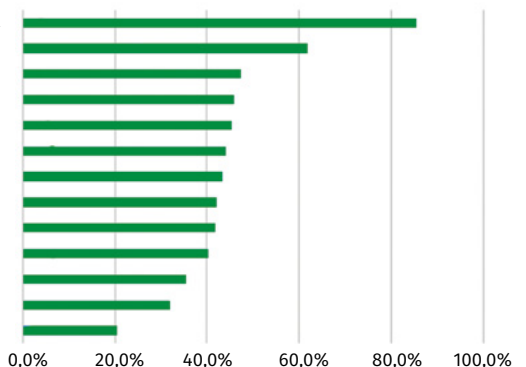
Az is kiderült, hogy mit lennének hajlandók tenni az itt lakók azért, hogy 2030-ra 40%-kal csökkenjen a terület szén-dioxid-kibocsátása. A legtöbben, közel 90% írta, hogy még több zöldfelületet és a meglévő karbantartását szeretnék, és 60%-nál többen jelezték, hogy hűsölő közterek (klimatizált utcák) létrehozását is támogatnák. Ezek mellett a többség az energiahatékonysági beruházások támogatását (több mint 60%), a házhoz jövő szelektív elszállítórendszer támogatását (közel 60%), és a zöldtetők, zöldfalak kialakításának támogatását (közel 60%) kérte.

Nem csak az derült ki, hogy az önkormányzattól mit vár a lakosság, hanem az is, hogy az itt élők milyen vállalásokat tennének, hogy segítsék a terület klímaváltozás elleni harcat. A kitöltők elsöprő többsége (több mint 80%) szelektíven gyűjti és gyűjténi továbbra is a szemetet, kicsit több mint 60% kistermelőktől, szezonális termékeket vásárol, közel 60% pedig lecserélné háztartási berendezéseit energiatakarékosra.

A lakossági kérdőív után most különböző csoportokkal (ház- és lakástulajdonosok, vendéglátók, itt dolgozók, állami intézmények) dolgoznak majd az önkormányzat munkatársai. A műhelymunkák és a kérdőív eredménye alapján pedig kialakul a terület stratégiája, ami a következő évtizedekben meghatározza majd Erzsébetvárost.

MILYEN ÉGHAJLATVÉDELMI TEVÉKENYSÉGEKRE KÖLTSÖN AZ ÖNKORMÁNYZAT A KERÜLETBEN?

- Ültessen fákat, még több zöldfelületet alakítson ki, fejlessze a meglévőket
- Hűsölő közterek létesítése, padokkal, szökőkúttal, árnyékkal, zöldfelület-fejlesztéssel
- Mutasson példát megújuló energiahasznosításban (pl. napelem a tetőre)
- Korszerű, energiahatékony közvilágítás
- Forgalomcsillapítás, 30-as zóna, egyirányúsítás, sétálóutca bővítése
- Intenzívebb környezeti nevelés az iskolákban
- Kerékpározás fejlesztése (infrastruktúra és szemléletformálás)
- Locsolóautók vásárlása (nyári hőség és por kezelésére), közterületek aktív hűtése (pl. párapap, utcák locsolása)
- Mutasson példát energiahatékonyságban és energiamegtakarításban (pl. fűtőkorszerűsítés)
- Víztakarékoság, újrahasznosítás (pl. intézményekben víztakarékos csapok, szűrkevíz-hasznosítás)
- Saját intézményi és közterületi fejlesztéseknél vegye figyelembe a klímaváltozás hatásait (közel nulla kibocsátású épületek, szűrkevíz-hasznosítás, időjárás ellenállóság)
- Esővízgyűjtés és -hasznosítás
- Intézmények klimatizálása

Hőségriadó esetén

A kánikula napjai eljönnek még idén nyáron, ezért jó, ha tisztában vagyunk azzal, hogy milyen lehetőségeink vannak, akár a vízvételre a közterületeken, akár az enyhülést adó hűsölésre. Az önkormányzat honlapján minden aktualizált információt meg fognak adni szükség esetén a kerületi ivóutak elhelyezkedéséről, a vízostások pontos helyszínéről és idejéről, tájékoztatni fognak a hőségriadó esetén nyitott, klimatizált helyiségek elérhetőségéről.

Nagyon fontos, hogy tartós kánikula esetén házi praktikákkal is segítsünk magunkon, ezért a Klímavédelmi és fennmarthatósági kabinet önkormányzati oldalán részletesen olvasható az ÁNTSZ ajánlása hőségriadó idejére.

◀ Már a június végi kánikulai napokon is hűsítő ventilátor fogadta az önkormányzat előtt az ügyet intézni érkezőket

Nyári tanoda

Nyári tanodát szervezett a helyi Cigány Kisebbségi Önkormányzat olyan gyerekeknek, akik a koronavírus-vészhelyzet alatt hátrányba kerültek, lemaradtak, vagy szeretnének bepótolni tananyagokat. „Azt szeretnénk, ha a gyerekek nem kényszerű tanulásként, hanem élményként élnék meg ezt a pár alkalmat” – nyilatkozta az egyik önkéntes oktató. A tanodában ezen a 25 napon át nem hagyományosan korrepetálják a gyerekeket, igyekeznek szemléletet, használható képességeket és ismereteket átadni nekik.

Az önkormányzat is támogatja a felzárkóztató programozatot, ezért a foglalkozásokhoz az Erőműházban helyiséget biztosítanak, valamint átvállalták a tanárok óradíját és a gyerekek napi kétszeri étkezésének költségeit. Az önkéntes oktatók, mentorok egymás között „Szeretet Tanodának” hívják a programot.

Balesetveszély elhárítva

Várjuk Olvasóink leveleit, közérdekű észrevételeit, kérdéseit, örömmel fogadjuk javaslataikat is, milyen témákat emeljünk be oldalainkra. Az alábbi levél J. Péter olvasónktól érkezett, köszönjük a mellékelt fotót is.

„Meglazultak a Vörösmarty utca 19. számú ház első emeletén lévő erkély egyes elemei. A balesetveszélyes helyzetről értesítettem az Önkormányzatot és a Katasztrófavédelmet, emlékeztetve a nemrégiben Józsefvárosban történt erkély tragédiára. Nem tudom ki intézkedett, de nem is ez a fontos, a lényeg: eltávolították a balesetveszélyes elemeket. Köszönet!”

Elérhetőségeink: erzsebetvarosujsg@erzsebetvaros.hu, evujsg@gmail.com

Bontás és építkezés

„A Damjanich – Bethlen G. – Dembinszky és Rottenbiller utcák által határolt tömbbelső rehabilitációjának első lépéseként 2020. augusztus elejétől bontási munkák kezdődnek, melyek előreláthatólag az év végéig fognak tartani – tájékoztatta a kerületi önkormányzatot a Liget City Project Kft. Közleményükben leírták, hogy a géppel történő munkák a Rottenbiller utca 31. és a Rottenbiller utca 33. telkek belső területén elhelyezkedő régi, elavult, romos raktár és irodaépületeket érintik.

A szervező cég közölte, hogy a munkálatok folyamán biztosítják a helyszíni építésvezetőséget, valamint igény esetén a közös képviselők részére részletes tájékoztatást adnak. Az érintett lakások előzetes felmérése még júliusban elkezdődik. A köztes időszakban, a bontási munkák elvégzése után az építési munkák megkezdéséig fizető parkoló kerül kialakításra a területen. A jövőbeni fejlesztés terveiről – mely elsődlegesen lakófunkció kialakítását irányozza elő – később, a jelenleg zajló tervezői ötletpályázat és az önkormányzattal való egyeztetések lezárása után nyújtanak tájékoztatást. A Liget City Project Kft. az esetleges kellemetlenségekért már előre a lakók elnézését kéri.

Mint az önkormányzattól megtudtuk, a nemzetközi tervpályázatra érkező pályamunkák zsűrijét Prof. Dr. Bachmann Bálint DLA METU egyetemi rektor, Ybl Miklós-díjas építész-mérnök, az építőművészet habilitált doktora vezeti. A zsűribe meghívást kapott Niedermüller Péter polgármester és Sólyom Benedek kerületi főépítész is. A polgármesteri kabinet arról is tájékoztatta lapunkat, hogy a pályázat eredményhirdetését követően a nyertest és a legjobb pályamunkákat kiállításon mutatják be az érdeklődőknek. A részletes tervezési és engedélyezési munkák várhatóan 2021-ig tartanak, az építkezés előreláthatóan 2022-ben kezdődik.

Újranyit a kerület az időseknek

MILYEN VOLT A KONCERT?

A vészhelyzet alatt teljes karantént rendeltek el az idősoththonokban, július 1-től viszont újranyitnak az otthonok, és felpezsdül az élet az időseknek is.

Június 19-ével az idősek újra kimehettek az idősoththonokból és fogadhattak látogatókat. Aznap az önkormányzat meglepetéskoncerttel kedveskedett nekik, a Four Bones Harsonakvartett lépett fel a Dózsa György úti és a Peterdy utcai idősoththonban. (A koncertről és a polgármesteri köszöntőről beszámoltunk legutóbbi számunkban.) A Four Bones az a zenekar, amelyik a kijárási korlátozások idején gangkoncertekkel járta Erzsébetváros házait.

A meglepetéskoncert előtt mindkét otthon lakóit a polgármester köszöntötte. Megköszönte a kerületben dolgozó munkatársainak azt az erőn felüli helytállást, amelyet a járvány idején nyújtottak. Külön kiemelte a szociális, az egészségügy és az oktatás területén munkálkodókat; ahogy fogalmazott, büszkeséggel tölti el, hogy mennyire helytálltak és megtették mindent, hogy az életet kissé elviselhetőbbé tegyék sokak számára.

Július 1-től pedig ismét megnyílt a kerületben minden Idősek Nappali Klubja is, azaz a Humán Szolgáltató ismét programokat szervez a szépkorúak számára.

Teljes volt a karantén

A vészhelyzet ideje alatt mindkét idősoththont szinte hermetikusan elzárták a külvilágtól.

– Nehezen viselték a karantént – mondta lapunknak Petrőczy Szidónia, vezető ápoló. – Sok idős ember fogad látogatót, nagyon élő kapcsolatokkal rendelkeznek a lakóink. Képzeld el, hogy ez az egyik pillanatról a másikra nincs. Ezt nagyon nehezen abszolválták. Megértették, hogy nem mehetnek ki; látták a híreket a tévében, és mi is folyamatosan átadtuk nekik az újabb és újabb vészhelyzeti szabályokat. Most, itt, utólag azt mondom, hogy nehezen, de fegyelmezetten viselték.

Volt egy időszak, amikor a hozzátartozók még csomagot se küldhettek be az idősoththonokba, és látogatni is csak külön engedéllyel lehetett – de leginkább sehogy. Az idősoththon személyzete intézte a bevásárlásokat, aztán fertőtlenítette a behozott élelmiszert. Kiderült az is, hogy azok a lakók viselték jobban a karantént, akik tudtak a saját telefonjukon beszélgetni a rokonaikkal; akik kijárósak, azok pedig nehezebben.

Petrőczy Szidónia, vezető ápoló

Nagyon jó volt a koncert, csak rövid, 15 percig tartott; elhallgattam volna még sokáig. Pont az a hangerő, ami nekem még elviselhető.

Patai Julianna, terápiais munkatárs

Mivel eleve szeretem a zenét, nagyon kellemes volt. A lakók is nagyon élveztek. Helyesek voltak ezek a fiatalok. Tudja, mi volt még jó? Úgy be vagyunk építve, hogy még a szomszédok is hallhatták ezt a jó kis koncertet.

Pappné Dohány Zsuzsanna, szociális munkatárs

Ismerem a fúvósokat, a gyerekeim játszanak, a vejem is harsonás. Nagyon örültünk, mint ahogy a gesztusnak is, hogy mindenki kapott csokit a polgármestertől.

– Sokan nem látnak; ilyenkor a nővérek hívták fel a hozzátartozót. Van, aki nem hall, és emiatt is nehéz volt a telefonos kapcsolat.

Az otthonok lakóinak a saját szobájukban szolgálták fel az ételt is, mert annyira le akarták csökkenteni a fertőzés kockázatát. Mindez elképesztő mennyiségű pluszfeladatot rótt az ottani dolgozókra is, akiknek nem csak fizikailag, de mentálisan is helyt kellett állniuk.

– Azért sikerült elkerülni a fertőzést az otthonokban, mert a munkatársaim elhivatottan és megfeszítve dolgoznak – nyilatkozta korábban lapunknak Varga Katalin, az időseket támogató szolgáltatások igazgatóhelyettese.

Június 19-től javult a helyzet

– Ekkortól lehetett látogatni, ki lehetett menni, felszabadultak az emberek – mesélte az Erzsébetvárosnak Petrőczy Szidónia vezető ápoló. – A másik ember látványa, az érintése nekik sokat jelent, de nekünk is. Nekem személy szerint az volt a legroszszabb, hogy csak messzengeres hívásokból láthattam az unokáimat, gyerekeimet. Én magam is nehezen értem meg, de egy idős ember... csak túléltünk rajta. Túléltük. Nagy boldogság ez most mindenkinek.

Kitüntették a dolgozókat

Július 2-án az Erőműházban Varga Katalin, Niedermüller Péter és Kispál Tibor okleveleket és közel 20 millió forint jutalmat adott át az erzsébetvárosi szociális munkásoknak, a vészhelyzet alatt tanúsított kitartásukért.

Oklevéllel és a közel 20 millió forint jutalommal honorálta Erzsébetváros Önkormányzata a kerület szociális intézményeiben dolgozók járvány alatti, heroikus munkáját. Összesen 140-en kaptak jutalmat azért, mert a vészhelyzet alatt folyamatosan azon dolgoztak, hogy a rászoruló embereknek segítséget nyújtsanak. Az ő áldozatos munkájuk nagyban hozzájárult, hogy a kerületet és a kerületi intézményeket sikerült megvédenünk a fertőzéstől.

Hirtelen kellett alkalmazkodni

Az ünnepségen mindhárom felszólaló – Varga Katalin, időseket támogató szolgáltatások igazgatóhelyettese, az igazgatói jogkör gyakorlója, Niedermüller Péter polgármester és Kispál Tibor alpolgármester – köszönetet mondott a szociális munkásoknak a kitartásukért, helytállásukért.

– Az egészségügyi dolgozók bruttó 500 ezer forintot kaptak közvetlenül a kormányzattól, polgármester úrral úgy gondoltuk, a szociális területen dolgozókat is szeretnénk anyagi elismerésben részesíteni, akik tevékenyen részt vettek a többletterhek elviselésében – mondta

PÁL ZSOLTNÉ, szakmai vezető, Dózsa György úti idősek otthona
„Nagyon jó érzés volt, hogy elismerték a munkánkat, köszönöm az összes kollégám nevében. Mindenki egységesen helytállt, az ápolóktól az irodai személyzetig mindenki. A járvány alatt szigorú szabályokat léptettünk életbe, nehéz volt megértetni a bentlakókkal, hogy nem mehetnek ki, és nem fogadhatnak látogatókat. Nagy segítséget jelentene, ha jelentkezne hozzánk néhány önkéntes, aki programot szervez, beszélget az idősekkel.”

Varga Katalin, aki felsorolta a járványhelyzet alatti problémákat és az extra terheket, amik a szociális munkásokra hárultak. Az igazgatóhelyettes reményét fejezte ki, hogy kollégái egy kicsit „elengedhetik” azt a feszültséget, ami a járvány alatt rájuk hárult.

– Az oklevelek kiosztásában nagyon jó vagyok, ebben számíthatnak rám a továbbiakban is – kezdte széles mosollyal Niedermüller Péter polgármester a beszédét, aki szintén megköszönte a Humán Szolgáltató dolgozóinak a kitartást. – Mi az önkormányzatnál nagyon nagy hálával gondolunk önökre, és köszönjük azt a rengeteg munkát, amit elvégeztek. Erre a járványra senki sem számított, mégis derekasan helytálltunk, és ebben önöknek oroszlánrésze volt – mondta a polgármester.

Élen a szociális problémák kezelésében

A kerület vezetője felhívta a figyelmet, hogy a járványveszély nem múlt el, és annak következményei is lesznek – gazdasági és szociális válság következhet be, ami miatt a szociális dolgozókra újabb terhek hárulnak majd. A polgármester hangsúlyozta, hogy a válság kezelésében, a szegénység enyhítésében nagyon számít a kerületben dolgozó szociális szakemberekre.

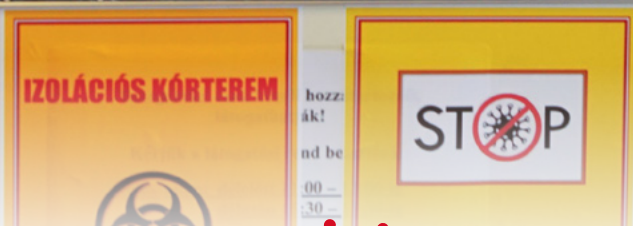
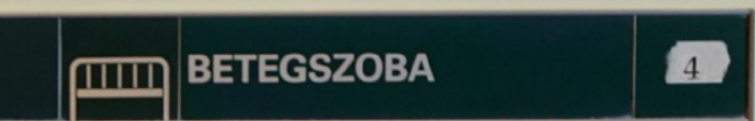
– Igyekezzünk mindenben segíteni a rászorulókon, de önök nélkül nem fog menni. Kössünk ezért szövetséget, nagyon számítok a munkájukra – mondta a polgármester.

Kispál Tibor alpolgármester szintén megköszönte a szociális dolgozók munkáját, és nagybecsülését fejezte ki, hogy tudatosan segítenek másokon, megpróbálják mások életét jobbá tenni. Arra kérte a szociális munkásokat, hogy örömeikkel és problémáikkal forduljanak nyugodtan az önkormányzathoz és a Bischitz Johanna Humán Szolgáltató vezetéséhez.

SZINCÁSÁKNÉ HORVÁTH ANIKÓ, házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres koordinátor

„Nem is volt időnk feleszmélni, hogy vészhelyzet van. Azonnali válszokat igénylő feladatok voltak, azokat meg kellett oldani, és meg is oldottuk. A házi segítségnyújtásban dolgozunk, ami azt jelenti, hogy az idős polgároknak nyújtunk a saját otthonukban életvitelszerűen segítséget. Ehhez van jelzőrendszeres segítségnyújtás, ami 0-24-ben működik. A pozitív visszajelzések a szociális szférában nagyon fontosak, és mindig jó érzéssel öntenek el. A kitüntetést mindenki megkapta, az összes kollégám, aki a vészhelyzet alatt helytállt.”

A COVID és a PÉTERFY KÓRHÁZ

A világjárvány a kerület minden egészségügyi és szociális dolgozóját különleges feladat elé állította. Olyan helyzetben kellett helytállniuk, amire korábban, a „mi életünkben” sosem volt példa, a nagykönyvek sem írnak róla hosszú oldalakon keresztül útmutatókat, és gyakorlatilag egyszerre kellett vizsgázniuk szaktudásból, kitartásból és emberségből is.

A Péterfy a kerület kórháza, meglehetősen nagy beteglétszámmal, és sok esetben országos ellátási kötelezettséggel, amiből több is eléri a legmagasabb prioritási szintet. Most, hogy a sürgősségi traumatológiai ellátás finanszírozása megoldódott, kiemelkedően jó hír lehet a lakóknak az is, hogy a korábban mindig a legmagasabb adóssággal küszködő intézmény napjainkban már a 10-es listában sem szerepel!

Járványkórház

Az intézmény Covid kórházként, azaz járványkórházként működött. Az, hogy erről keveset tudunk, hogy nem kerültek a címlapokra, annak is köszönhető, hogy a most Péterfy Emlékérmet kapó dr. Tersztyánszky Rita osztályvezető főorvos vezényletével gyakorlatilag hibamentesen látták el ezt a különös precizitást is igénylő feladatot. Az 500 covidos beteg nyilván nem egyszerre érkezett az intézménybe, de az ágyak kiürítése, a dolgozók felkészítése pontos ütem szerint zajlott. **Nem csak az általános betegellátásban kimagasló a Péterfy kórházban végzett egészségügyi tevékenység, a Covid-19-járvány alatt is maximálisan teljesítettek az itt dolgozók.** Összefoglalónkból a március közepétől július közepéig, a veszélyhelyzetben végzett kórházi munkával ismerkedhetnek meg olvasóink.

Több telephely

Nem csak a Péterfy kórház épületében ápoltak Covid-fertőzötteket, a járványhelyzet utolsó napjaiban is érkezett még beteg, például a Péterfy Országos Traumatológiai Intézetébe. Az intézmény mind a 4 telephelyén felkészültek a betegek fogadására, ellátására, és az ágyak kiürítésére is, így nem okozott fennakadást a kötelező ágy-szám biztosítása. A több mint 2000 dolgozó közül a covidos betegek közvetlen ellátásában körülbelül 400-an vettek részt.

500 covidos beteg

A mintegy 500, az intézmény telephelyein ápolat beteg majdnem mindegyike szerencsésen felépült, de az intézmény főigazgatója azt sem titkolta el, hogy minden megelőző higiéniai intézkedés ellenére majdnem 50 kórházi dolgozó is megkapta a fertőzést. A ragály széles körű terjedését azonban minden esetben sikerült megakadályozni, ami köszönhető részben a dolgozók tudatos védekezésének, részben az ajánlott protokoll betartásának és a megfelelő óvintézkedéseknek.

És a köszönet

Július 7-én ünnepséget tartottak Semmelweis-nap alkalmából a Péterfy Sándor utcai kórházban. Abban a Péterfy kórházban, ami járványkórházként több mint 500 Covid-19 beteget látott el néhány nap alatt, ahol a dolgozók közül egy sem kérdőjelezte meg, hogy milyen pluszfeladatokat kell ellátnia, és az egészségügyiek, ápolók, orvosok pontosan olyan példamutatóan helytálltak, mint az irodai munkakörökben dolgozók, a fenntartásért, üzemeltetésért felelősök, mindazok, akik az intézmény hétköznapijaiban is felelnek azért, hogy a betegellátás fennakadás nélkül működhessen.

Ezen az ünnepségen a pandémia miatt elmaradt Ápolók napját is pótolták, átadták a Péterfy Emlékérmet, a MESZK szakmai díjait, valamint nagyon sok különlegesen jól teljesítő munkatárs számára Főigazgatói Dicséretet is. Ünnepélyes keretek között nyújtották át a főorvosi, adjunktusi és orvosi kinevezéseket is.

Dr. Sásdi Antal főigazgató beszédében kiemelte: igen keményen küzdöttek az intézmény dolgozói a Covid-járvány alatt, gyakorlatilag mindenki lelkesen, tapasztalatait felhasználva vett részt a járvány sújtotta betegek ellátásában.

Felkészültek

A Péterfy kórház járványkórházzá vált a pandémia idején, azonban mégis meg tudták oldani, hogy a szakrendelői oldalon a beteg-ellátás folyamatos maradjon. Igazán különleges körülményeket lehetett tapasztalni, hiszen már a bejutás az intézmény területére is korlátozott volt. A kórházi bejáratot lelakatolták, a szakrendelői oldalon külön bejáraton lehetett be- és kilépni, a lépcsőt egyszerre csak egy ember (vagy egy beteg a kísérőjével) használhatta, az aulában lázmérés és információfelvételi pult várt az érkezőre. Az épületen belül külön folyosón váraakoztak azok az emberek, akik Covid-gyanúval érkeztek, és a maszk természetesen kötelező volt. Fotósunk engedélyt kapott arra, hogy néhány képet készítsen a Covid osztályon is, reméljük, hogy a dolgozókon látható, katasztrófafilmek-be illő ruházatot nagyon sokáig nem kell majd viselnie senkinek.

2%-os halálozási ráta

Szerencsére az intézményben aránylag kicsi volt a lélegeztetőgépre szoruló Covid-betegek aránya, sajnos azonban ez a körülbelül tucatnyi, súlyos állapotú beteg majdnem mindegyike életét veszítette. Az elhunytak átlagéletkora 80 év körüli volt, krónikus betegségekkel is küzdöttek, a Covid-fertőzés okozta terhelést már nem tudták legyőzni a gondos ápolás ellenére sem.

Visszaáll a rend

A vészhelyzet lezárulta újabb feladat elé állítja az intézményt, hiszen az elhalasztott műtétek, beavatkozások miatt most megnövekszik a beteglétszám. Az intézmény főigazgatója, dr. Sásdi Antal elmondta, amennyire hatékonyan kezelték a pandémia miatti átállást, ugyanolyan rugalmassággal álltak vissza a munkatársai a hagyományos, rendes betegellátásra. Mire lapunk megjelenik, már várhatóan teljesen visszaáll a korábbi rend.

100 éves gyógyult beteg

Talán olvasóink is láttak már az interneten olyan képeket, híreket, ahol különösen idős, coviddal ápolat és meggyógyult embert ünnepeltek kórházi dolgozók. Nos, ilyen kuriózumnak is számító felépüléstörténete a Péterfynek is van, hiszen egy idén éppen 100 éves nőt kezeltek sikeresen. Bár a felépülése több hetet vett igénybe, de végül a kórház képest egészségesen mehetett vissza a Rózsa utcai időszotthonba.

A teljes ünnepség megtekinthető a HetiTV youtube csatornáján a július 8-i Erzsébetvárosi Magazinban.

Dr. Sásdi Antal külön kiemelte, hogy a dolgozóknak juttatott állami vezetői, fenntartói pénzjutalom mellett a Péterfy kórház a kerületi önkormányzat támogatását is élvezti.

– Az erzsébetvárosi önkormányzat is jelentős támogatásban részesített bennünket a járvány elleni küzdelem során – mondta dr. Sásdi Antal főigazgató. – Több tíz millió forinttal, egészen pontosan elmondhatom, hogy 60 millió forinttal támogatta a védőfelszerelések beszerzését, a higiénés és az infrastrukturális körülményeink javítását a helyi vezetés, nekik külön megköszönjük a segítséget és támogatást.

– Munkatársaink zokszó nélkül vállalták, amikor más osztályon kellett szolgálatot teljesíteniük, és ennek is köszönhető, hogy a járványt sikerült legyőzni. A járvány csúcspontján több mint 500 covidos beteget ápolunk a kórházban – mondta a főigazgató, hozzátéve, hogy szerencsére most már közel egy hónapja egyetlen egy Covid pozitív betegük sincs, bár gyanús beteg olykor-olykor akad, akiknek az ellátására még most is nagy figyelmet fordítanak.

Dr. Tersztyánszky Rita, a Péterfy kórház II. Belgyógyászati-Kardiovaszkuláris osztály osztályvezető főorvosa kapta az idei Péterfy Emlékérmet a Covid-19-járvány alatti kiemelkedő tevékenysége elismeréseként.

Újranyit a bölcsődei felvételi pont

Újra lehetőség van a bölcsődei jelentkezések személyes leadására – közölte a Bischitz Johanna Integrált Humán Szolgáltató Központ. Természetesen megmaradt az e-mail-es jelentkezés lehetősége is, és arra kérnek mindenkit: a járványügyi megelőző intézkedéseket tartsák be. A Humán Szolgáltató Egészségfejlesztési Pontjában (1074 Madách Imre utca 2-6.) lehet újra személyesen bölcsődébe jelentkezni, minden szerdán 9-11 óra között. A bölcsődei jelentkezéseket továbbra is elfogadják e-mailben, a bölcsődék e-mail-címein: dob.bolcsode@bjhuman.hu; lovolde.bolcsode@bjhuman.hu; varosligeti.bolcsode@bjhuman.hu vagy postai úton a Bischitz Johanna Integrált Humán Szolgáltató Központ Titkársága, 1072 Budapest, Nyár utca 7. postai címen.

Egész nyáron nyitva lesznek az óvodák és a bölcsődék

Erzsébetvárosban úgy döntöttünk, hogy nyáron nem zárjuk be a bölcsődéket és az óvodákat, így azok a teljes nyári időszakban rendes nyitvatartással várják a gyermekeket – közölte az önkormányzat. „Tisztában vagyunk vele, milyen embert próbáló feladatot jelentett a kisgyermek megfelelő elhelyezése a szülőknek a veszélyhelyzet ideje alatt. Szeretnénk Önöknek segíteni, hogy a nyár további részében ez ne okozzon nehézséget”.

Új látogatási rend van a bölcsődékben

A Bischitz Johanna Integrált Humán Szolgáltató Központ új látogatási rendet léptetett életbe a bölcsődékben, hogy megelőzze a járvány terjedését. A szülők nem mehetnek be, mindenkinek maszkot kell viselnie és távolságot kell tartania a többiekől. A részletes szabályzatot a bjhuman.hu oldalon lehet letölteni.

Fórumot tartottak a civileknek

Csak a civil szervezetek 9%-a vészelte át a járvány miatti kijárási korlátozásokat zökkenőmentesen – derült ki a Civil Információs Centrum és az erzsébetvárosi önkormányzat közös rendezvényén.

A június végén, az Erőműházban tartott eseményen Szücs Balázs alpolgármester köszöntötte a résztvevőket, és mindenkinek megköszönte a munkáját, aki a járvány ideje alatt bárhogy segítségére volt az embereknek és az önkormányzatnak.

– Nagyon örülök neki, hogy ennyi civil szervezet vett tevékenyen részt a vészhelyzet alatt mások megsegítésében, nagyon büszke vagyok rájuk – mondta Szücs Balázs. Hozzátette: az önkormányzat maga is – számos önkéntes és civilek segítségével – igyekezett segíteni, ahol tudott.

Új pályázati rendszer

Az alpolgármester beszámolt arról is, hogy kollégája, Kohári Edit segítségével az önkormányzat új alapokra helyezte a civil együttműködést, új támogatási rendeletet fogadtak el, ami kiszámíthatóbbá és biztonságosabbá teszi a civilek mindennapjait.

– Azt gondoljuk, hogy a civil szervezeteknek szakmai alapon kell támogatást adnunk, korrekt, egyenlő feltételek mellett – hangsúlyozta az alpolgármester, aki igazságos döntést és átláthatóságot ígért a civileknek. Közölte azt is, hogy július közepén írja ki Erzsébetváros Önkormányzata a pályázatokat. Ezekben – tekintettel a bizonytalan időkre – a működési támogatásra helyezik a hangsúlyt. Mindezt annak ellenére, hogy a kormány sok milliárd forintot vont el az önkormányzatoktól, és rájuk hárította a járványügyi védekezés nagy részét.

– Célunk az, hogy állandó híd épüljön fel a civilek és az önkormányzat között – mondta Szücs Balázs.

Az eseményen a Civil Információs Centrumtól dr. Benkő Ingrid jogi és közhasznúsági szaktanácsadó, illetve Janzsó Ádám pályázati és forrásteremtési szaktanácsadó tartott rövid előadást a megjelent, körülbelül ötven civil szervezetnek. Ezekben hasznos jogi és a pályázati tanácsokat osztottak meg a hallgatósággal. Kiderült, hogy a civil szervezetek több mint fele teljesen, vagy részlegesen felfüggesztette a működését a vészhelyzet alatt. A CIC két projektkoordinátora, Bálint Eszter Vanda és Horváth Noémi arról beszéltek, hogy a civilek egy része gyorsan alkalmazkodott az új helyzethez, és nagyobb volumennel működött.

A fórum második felében az erzsébetvárosi civilek egymással osztották meg tapasztalataikat a járványhelyzettel kapcsolatban.

A civilek fórumán az egészségügyi biztonság miatt volt csak távolságtartás, a megjelentek száma is azt mutatta, hogy szükség van ilyen egyeztető fórumokra.

Egyeztet az önkormányzat hajléktalan-ügyben

Szücs Balázs alpolgármester kezdeményezésére a hajléktalansággal foglalkozó civil szervezetek és az önkormányzat egyeztetett egymással június végén. A résztvevők intenzívebb közös munkában állapodtak meg egymással, hogy jobban tudják kezelni a kerületi hajléktalanságot.

Megoldani nem, de kezelni lehet a hajléktalanság problémáját kerületi szinten - hangzott el Szücs Balázs köszöntője után a megbeszélésen. Az alpolgármester köszönetét fejezte ki a civileknek, hogy a vészhelyzet alatt is megfeszített tempóban dolgoztak az utcán, illetve a szociális intézményekben.

A megbeszélésen több célt is kijelöltek: egyrészt az önkormányzat szeretné a hajléktalanellátó szociális szervezetek és a helyi rendvédelmi szervek együttműködését felmérni és fejleszteni, másrészt szeretnék erősíteni a kommunikációt a hivatal és a civilek, illetve a kerületi lakosok között.

Jobban látszanak, de nincsenek többen

A megbeszélésen kiderült: nem él nagyságrendekkel több hajléktalan a járvány kitörése óta Erzsébetvárosban, viszont jobban látszanak, hiszen kevesebb ember járt az utcán. A legrosszabb helyzetben lévő csoport egyben az egyik legkiszolgáltatottabb is, hiszen az egészségi állapotuk rosszabb, az életmódjuk, speciális helyzetük miatt fokozottan veszélyeztetettek a járványhelyzetben.

A kerületben a Menhely Alapítvány végzi az utcai gondozó szolgálatot, akik elmondták, éves szinten körülbelül 300 emberrel kerülnek kapcsolatba, rendszeres ügyfeleik mintegy 40-50 fő, ők élnek „életvitelszerűbben” a kerületben. Nagy többségük férfi, kevés a pár, és sokan bejárnak a melegedőkbe. Kevés a zöldterület a kerületben, ezért kevés a fix helyszín is, ahol hajléktalanok tartózkodnak.

Közös protokollrendszert dolgoznak ki

A résztvevők hosszasan beszélgettek a hajléktalanság problémájának komplexitásáról; egyetértettek, hogy a kriminalizálás nem megoldás, viszont szükség van a rendszeti eszközökre is.

Sedlák Tibor, az ERI vezetője elmondta, hogy 0-24 órás szolgáltatást nyújtanak, és szeretnének szorosabban együtt dolgozni a civilekkel, szociális szakemberekkel. Felmért a szervezetek közötti protokollrendszer kidolgozása is.

Információ és segítség hajléktalanság témájában:
Az Erzsébetvárosi Rendészeti Igazgatóság központi telefonszáma: 06-1-461-9040
A Menhely Alapítvány 0-24 órában hívható telefonos szolgálatot működtet: 06-1-338-4186

Legyünk óvatosak!

A járványügyi veszélyhelyzetnek pillanatnyilag vége van, de a környező országokból érkező hírek nem túl pozitívak, és sok korlátozás itthon is érvényben maradt. Éppen ezért nem árt különösen óvatosnak lennünk, betartani az egészségünket védő szabályokat, viselni a maszkokat.

Dr. Oláh Lajos a kerület országgyűlési képviselője és Ujvári-Kövér Mónika képviselő, alpolgármester június közepén a Wesselényi utca és a Síp utca sarkán lévő háziiorvosi rendelőben maszkokat és védőfelszereléseket adtak át az orvosoknak.

Újra működik a dietetikai tanácsadás

A Mozgáscentrum újraindításával a kerületi lakosok részt vehetnek a személyre szabott dietetikai tanácsadáson. Ha valaki fogyni szeretne, vagy egészségügyi problémákkal (emésztési, belső szervi gondok, magas vérnyomás), ha ételintoleranciával vagy ételallergiával küzd, esetleg cukorbeteg, forduljon bizalommal a Mozgáscentrumhoz, vagy hívja a 06-1-321-0635 telefonszámot.

Újranyitottak az Idősek Nappali Klubjai

Július 1-től a kerület összes Idősek Nappali Klubja ismét megnyitotta kapuit! A klubtárgyak biztonsága érdekében új – a járványügyi helyzetet figyelembe vevő – eljárásrendet dolgoztak ki a humánszolgáltató munkatársai, amit megtalálnak a klubokban kifüggesztve, illetve a www.bjhuman.hu oldalon a hírben szereplő dokumentumra kattintva.

Itt a nyár, sokan évek óta használják a kétkerekű paripát közlekedésre, ám az utóbbi időben kifejezetten lendületet kapott a kerékpáros közlekedés. Ami nagyon fontos, az elsősorban az a két tény, hogy biciklizni jó, de szabályai ennek is vannak. Vannak, akik szeretik, vannak, akik elutasítják, vannak, akik szerint nem való a városba a kétkeréken közlekedés. Mi úgy gondoljuk, hogy ha okosan, megfontoltan, szabályosan használjuk a biciklit, akkor annak csak előnyei lehetnek, hátrányai nem. Szétnéztünk tehát a kerületben, milyen bicikkel kapcsolatos eseményeket találunk. Olvasóink is meg fognak lepődni, de gyakorlatilag nem találtunk olyan kapcsolódó programot, ami nem a közlekedésbiztonság fejlesztéséről szólna.

Bicajra

Támogatással bicajt?

Erzsébetváros Önkormányzata támogatja a fiatalok kerékpárhoz, rollerhez és jogosítványhoz jutását. Ugyanakkor egy ötletes tanfolyammal is megajándékozzák azokat, akik ilyen módon szeretnének biciklihez jutni.

A jelentkezők 40 ezer forintot kaphatnak ugyanis Erzsébetváros Önkormányzatától, ha biciklit, 25 ezret, ha rollert szeretnének vásárolni. 40 ezer forinttal támogatja az önkormányzat a fiatalok jogosítványszerzését is.

– Amikor beérkezik hozzánk a kérelem, onnantól akár három héten belül is megvehetik a kerékpárt a jelentkezők – mondta lapunknak Kozma Andrea, a Polgármesteri Hivatal Humánszolgáltató Irodájának munkatársa. – Nagyon lelkesek a gyerekek és a szülők is, látszik, hogy nagy az igény is. Főleg a nagycsaládoknál jó lehetőség ez: a múltkor egy apuka jött be hozzánk, három gyereke kapott támogatást. Így azért ez már elég komoly összeg.

Lapzártánkig idén összesen 23 jelentkező volt a támogatásra, 19-en már meg is vették a kerékpárjukat.

A szabályokat ismerni kell!

Az önkormányzat viszont csak abban az esetben utalja a támogatást, ha valaki elvégez egy három modulból álló elméleti tanfolyamot és utána – lehetőség szerint – a gyakorlati képzést is. Az elméleti rész teljes mértékben a kulturált és elővigyázatos biciklis közlekedés szabályait tartalmazza, és teljesen online.

– Olyan ismereteket adnak át a fiataloknak, hogy mire figyeljenek, hol és hogyan közlekedjenek a kerékpárral. A már meglévő jogosítvány sem helyettesíti a tanfolyamot, mindenkinek el kell végezni – mondta lapunknak Kozma Andrea.

Információ, felvilágosítás a Polgármesteri Hivatal Humánszolgáltató Irodáján Kozma Andreától kérhető (06-1-462-3329, kozma.andrea@erzsebetvaros.hu).

Tudnivalók a támogatásról

Kire vonatkozik?

A VII. kerületben bejelentett lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező, életvitelszerűen a VII. kerületben élő, 10., 11., 12., 13. évfolyamos diákok kaphatnak kedvezményt.

Milyen támogatást kapnak a fiatalok?

- a. „B” kategóriás gépjárművezetői engedély megszerzéséhez maximum 40.000 Ft összegben;
- b. kerékpárvásárláshoz maximum 40.000 Ft összegben;
- c. roller vásárlásához maximum 25.000 Ft összegben

kapnak támogatást. Ezt egy fiatal csak egy alkalommal, egy támogatási célra veheti igénybe, a támogatás mértéke nem lehet nagyobb, mint az igénybevett szolgáltatás vagy beszerzett eszköz számlával igazolt értéke. Az önkormányzat támogatási szerződést köt a tanulóval vagy törvényes képviselőjével.

Hogy lehet igénybe venni?

Kérelmet kell benyújtani, amelyet a tanuló, a törvényes képviselője vagy a meghatalmazottja tehet meg az erre rendszeresített nyomtatványon, ami a www.erzsebetvaros.hu oldalon, valamint a Polgármesteri Hivatal Ügyfélszolgálati Irodáin érhető el. A kérelmet 2020. március 2. – 2020. november 2. között lehet benyújtani, a Polgármesteri Hivatal 1076 Budapest Garay u. 5. szám alatti Ügyfélszolgálati Irodáján.

A támogatásra való jogosultságról a kérelem benyújtásától számított 30 napon belül elektronikus úton értesítik a tanulót, vagy törvényes képviselőjét.

FEL!

**Rekordok
dőltek a budapesti
biciklihasználatban**

A Nagykörút az elmúlt hetekben a legforgalmasabb biciklis útvonalává vált. A Magyar Kerékpárosklub folyamatosan méri a budapesti útvonalakon a bicikkel közlekedők számát. Azt valószínűsítik, hogy a koronavírus elkerülése céljából, illetve az új biciklis sávok miatt sokan váltottak kerékpárra a közösségi közlekedésből és az autóból.

„Nulla kézzel lehet menni a bicajon?”

Közlekedésbiztonsági tanfolyamot és vetélkedőt tartott a VII. kerületi Rendőrkapitányság négy munkatársa az Alsóerdősori Bárdos Lajos Általános Iskola és Gimnáziumban. Voltak meredek kérdések és meredek feladatok is, és közben érdekességgéppen a rendőrség kórusa is fellépett.

A tanfolyamon a gyerekek megtanulták a biztonságos közlekedés alapjait, mozogtak, versenyeztek és láthatóan jól érezték magukat. Elhangoztak hasonló aranyköpések is, mint a nulla kézzel való bicajozás, de ezen mindenki jól derült. Minden nap négy csapat versenyzett.

– Minden adott volt, hogy jól érezzük magunkat - emlékezett vissza Pusztai Lajosné igazgatóhelyettes, a vetélkedő indulására. A rendőrök négyállomásos akadálypályát állítottak fel, de előtte külön elméleti órán mutatták be a gyerekeknek a biztonságos és kulturált közlekedés szabályait.

– Előre megkaptam a forgatókönyvet, felkészült csapat érkezett, Szalai-Komka Évát régóta ismerjük, és nagyon jó kapcsolat alakult ki közöttünk.

– Tavaly is rendeztünk egy vetélkedőt, és jövőre is tervezzük – mondta Szalai-Komka Éva, aki a rendőrség részéről szervezte az eseményt. – Ha a gyerekek játékos formában tanulják meg a közlekedési szabályokat, akkor be is fog épülni az életükbe. Azért is fontosak a közlekedésbiztonsági tanfolyamok, mert ilyenkor alapozzuk meg a jövő közlekedési kultúráját. Persze az is fontos, hogy mi, szülők és közlekedők, milyen példát mutatunk a gyerekeinknek.

Facebook-oldalunkon kisfilmen is megnézhetik mit mondott a szervező Szalai-Komka Éva, munkatársunknak.

Tekerem szerelem

– bringaszerelő hétvége

Június végén és július közepén egész hétvégés bicikliszerelő tanfolyamon vehetett részt, aki szerencsés volt. Szerencsés, mert az Erőműházban olyan ismereteket adott át Rácz Kálmán bicikliszerelő, ami életmentő lehet a budapesti utakon.

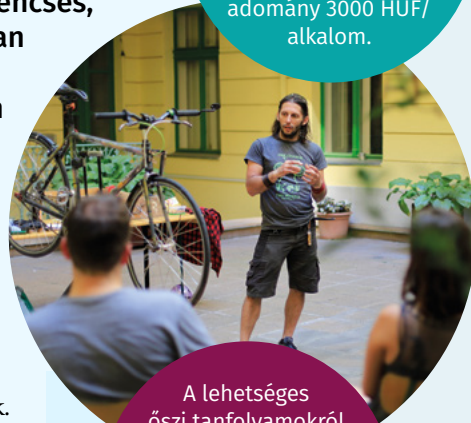
– Nem sok bicikliszerelővel találkoztam, aki szeret gumit cserélni. Ezért inkább megtanítom az embereknek, hogyan cseréljék ki saját maguknak. Mindenki jól jár vele - foglalta össze a tanfolyam filozófiáját az RK Bikes szervize. A tanfolyam fél éven át, hat alkalommal tartott, július közepén volt az utolsó előtti.

Az utolsó két alkalom azért is volt különleges, mert tömbösítették az órákat, amiket szabadtéren, a W17 udvarán tartott a bicikliszerelő-pedagógus. Az az első perctől kiderült, hogy a tanfolyamra igencsak felkészült, elképesztően összeszedett volt, rengeteg információt adott át, miközben megfelelő mennyiségű poént is elsütött.

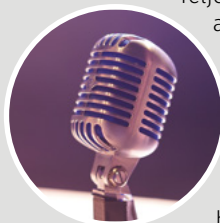
– Fontos cél nem csak az, hogy valaki meg tudja szerelni a biciklijét. Az is lényeges, hogy tudatos vásárlók, tudatos biciklihasználók legyenek az emberek; meg tudják nézni, hogy amikor kihozzák a szervizből a bringájukat, annak hogy kell kinéznie. Nyilván, egy tanfolyam nem pótolja 10-20 év szerelési tapasztalatát, de jó kezdet ahhoz, hogy ne legyenek teljesen elveszettek az emberek, ha ránéznek egy biciklire.

A részvétel adománya, a bevétel teljes összegét adománybiciklik felújítására és célba juttatására fordítják a szervezők. Ajánlott adomány 3000 HUF/alkalom.

A lehetséges őszi tanfolyamokról információt ad Kolumban Zsuzsa a kolumbanban. zszusa@eromuvhaz.hu e-mail-címen vagy a +36-30-448-5119-es telefonszámon.

Megújult az online rádió

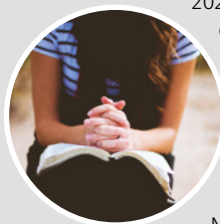

Teljesen megújult az Ez az a nap! rádió, melyben a nap 24 órájában szól a keresztény könnyűzene, modern gospel és dicsőítés – közölte a Magyarországi Metodista Egyház. Az új technikai háttér és sok-sok friss zene mellett újdonság, hogy már vannak tematikus műsorok is, amikor egy-egy órában csak hazai újdonságok, régi kedvencek vagy éppen alternatív slágerek szólnak. A rádió megújulásával párhuzamosan frissítették az Android és iPhone applikációkat is. Az alkalmazások elsősorban a rádió köré épültek, de sok egyéb információt is tartalmaznak az Ez az a nap! életével kapcsolatban.

Megtartották a Hármastábort

A Szentháromságról szolt a Wesselényi utcai Baptista Gyülekezet hagyományos nyári tábora, amit július 6–10-ig tartottak, a verőcei Magyarokéi Orgonáskert Erdei Iskolában. A 6-14 éves korosztálynak szervezett táboron a bibliai tanítás és a játék egyaránt fontos program volt. Reggel és este éneklés, változatos esti programok (film, bábszínház, csoportos játékok, kvíz, szabaduló szoba, meseolvasás, tábortűz). Sok megtérés azzal kezdődött, hogy egy táborban Isten megszólította a gyerekeket a közösség, a nekik szóló tanítás és gyermekénekeken keresztül – írta a gyülekezet honlapja.

Elmarad az Eucharisztikus Kongresszus

2020 helyett jövőre rendezik meg a katolikus világtalálkozót Budapesten. Ferenc pápa úgy döntött, hogy egy évvel elhalasztja a 2020 szeptemberére tervezett, budapesti 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszust – közölte a katolikus hírportálok. A pápa egyeztetett a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszusok Pápai Bizottságával, valamint a katolikus világesemény szervezőivel és a magyar püspökökkel is. Döntésének oka egyértelműen az egészségügyi krízis és annak következményei, a hívek és zárandokok utazási nehézségei. Az Eucharisztikus Kongresszust szeptember 13. és 20. között rendezték volna meg, amelyen tömeges imádság, katekizmus, kulturális események és lelki gyakorlatok kaptak volna helyet. A pápát korábban Áder János köztársasági elnök hívta meg Magyarországra, hogy vegyen részt a kongresszuson.

A Bibliától a szerelmeskedésig

Március elején Dési János újságíró vezetésével Gábor György vallásfilozófus és Frölich Róbert, a Dohány utcai zsinagóga főrabija összeültek beszélgetni vallásról, filozófiáról, kultúráról a Goldmark teremben. Aztán jött a járvány, és ők folytatták, csak egészen máshogy.

– A beszélgetésen a tízparancsolatról, a „Ne paráználkodj!” parancsáról beszélgettünk, mert imádnak a szerelmeskedésről beszélni – emlékezett vissza nevetve Dési János. – Abban maradtunk, hogy folytatjuk, de aztán jött a vírus, és elkezdtünk inkább a Zoomon beszélgetni.

– Minden tere a kultúrának és a tudománynak bezárult, az emberek a négy fal közé szorultak, és úgy gondoltuk, ha csak néhány embernek örömet tudunk szerezni hetente, már megéri. Annak értelmét nem láttuk, hogy ugyanazt a bibliai sztorit elmeséljük 458-adszor, amit az emberek ismernek, hanem picit más, szokatlanabb perspektívából akartuk megmutatni ezt a dolgot – vette át a szót Gábor György.

– Van ezeknek a beszélgetéseknek kultúrtörténeti megközelítése is, nem a zsidóságról zsidóknak szóló dolog – tette hozzá Frölich Róbert. – Van benne modern színház, ókortörténet, kultúrtörténet. Olyan dolgokon mentünk végig, amik bennünket érdekelnek. Az első online beszélgetés például a higiénias szabályokról szolt. Megnéztük, hogy a keresztényeknél a keresztvízbe belenyúlni mennyire tisztálkodási szabály.

– Szerintem az urak szellemesen el tudják mesélni ezeket a témákat. Volt egy részsünk, a zsidó viccek a zsidó történetekben. Volt egy rész a nők jogairól és szerepéről – mondta lapunknak Dési János.

– Nekünk az a meggyőződésünk, hogy a Biblia a közös nyelv a nyugati kultúrkörben. Azért értjük egymás vicceit, képeit, hasonlatait. Kiemelve a zsidó környezetből, picit tágabb kontextusba helyeznénk mindezt. Tudtuk, hogy csiklandósabb témákkal is kell foglalkozni, szerelem, szexualitás, humor. Hogy úgy beszéljünk, mintha egymás nappalijában ülnénk, és oda is pörkölünk egymásnak. Derüljön ki, hogy mindez az emberek életének része, a Bibliától a szexig – fűzte hozzá Gábor György.

– De közben indítottunk egy másik sorozatot is, ami egyszeri, megismételhetetlen, élő egyenes a Zoomon, ahova bárki becsatlakozhat. Ez annyiban más, mint az Erabbi, hogy meghatározott tematikát jártunk körül. Kifejezetten kultúrtörténetet csináltunk, viszont a Biblia történeteit járjuk körül. A rabbi és a filozófus szemével. Nagyon izgalmas, szerintem – mondta Frölich Róbert, a Dohány utcai Zsinagóga főrabija.

Kettőslátás: Zoom ID 38 99
06 77 99 jelszó: dohany
Erabbi- videósorozat:
<https://erabbi.blog.hu/>

Ökumenikus istentisztelet az államalapítás előestéjén

A Fasori evangélikus templomban augusztus 19-én, 18:00 órakor ökumenikus hálaadó istentiszteletet szervez a Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsa (MEÖT), az államalapításunk és ezeréves történelmünk ünneplésének részeként.

Az augusztus 19-i fasori alkalmon Fischl Vilmos evangélikus lelkész, a MEÖT főtákará hirdet ígét. Továbbá szolgál Erdő Péter bíboros, Steinbach József református püspök, a MEÖT elnöke, Kondor Péter evangélikus püspök, a MEÖT alelnöke, valamint római katolikus, református, evangélikus, baptista, metodista, pünkösdi, anglikán és ortodox egyházi vezetők.

Ez az „ünneptelen félév”

Május 30-án tartották az evangélikusok a Szent-háromság ünnepét.

Ami azóta tart, az az „ünneptelen félév”.

A naptári év mellett létezik az úgynevezett egyházi esztendő is, amely ádventtől ádventig tart. Két félévre szokták osztani: ádventtől a pünkösöd utáni első vasárnapig van az ünnepes félév, és onnantól a következő ádventig az ünneptelen félév. Az elnevezés onnan adódik, hogy minden nagy üdvtörténeti ünnep: karácsony, virágvasárnap, nagypéntek, húsvét, a mennybemenetel ünnepe és pünkösöd az első felére esik, ez az ünnepes félév, pünkösöd után egész ádventig nincs üdvtörténeti ünnep.

– Pünkösöd után jön a Szentháromság ünnepe, úgy „lóg ki” az ünnepből, hogy

nem egy üdvtörténeti ünnep, hanem Isten lényé titkába avat be, magával Istennel foglalkozik – magyarázta Aradi György evangélikus lelkész. – A Szentháromság, az Atya, a Fiú és a Szentlélek a kapcsolat.

A kérdés az ezen a napon, hogy a Szentháromság belső dinamikája mit üzen nekünk. Hogy ismertük meg Istent? Ki ő nekünk? Éppen ezért ez a legelvontabb ünnep, absztrakt ünnep a Szentháromság ünnepe.

A Szentháromság ünnepe után következik az úgynevezett „ünneptelen félév”, amikor az oltárterítő színe zöld, ami a sarjadás színe. Arra utal, hogy minden, amit addig megtudtunk az Istennel való kapcsolatról, az elmélyül. Ez az elmélyülés időszaka. Ünneptelen, de visszagon-dolunk az ünnepekre – mesélte Aradi György az októberig tartó időszakról.

MINISOROZAT: 3. RÉSZ

Az „Istenszülő oltalma”-templom

Korábbi számainkban azon gondolkoztunk, hogy valamiféle „szakrális tér” lehet a Rózsák tere: számos egyház temploma, intézménye található meg a téren és a környező utcákban. Sorozatunkban igyekszünk mindegyiket bemutatni.

A görögkatolikus templom sorsa az egyik legfurcsább Budapesten. Az első dokumentálható emlék erről a közösségről az 1890-es évekből származik: elindult az a mozgalom, amelyből megszületett a mai egyházközség. A mozgalom szervezésében 1895. január 6-án, a Nemzeti Tornacsarnokban tartott ülésen már meg is választották a képviselőiket, az egyházközség működési szabályzatát elfogadták, de templomuk még nem volt; a szertartásokat az egyetemi templomban végezték.

1898. június 30-án a Fővárosi Tanács kegyurasága alá fogadta az egyházközséget, vagyis kaptak anyagi támogatást és kérvényt nyújtottak be egy templomra. Az akkori Szegényház téri templomot szerették volna megkapni. Ez a templom, amiről a cikkünk szól, eklektikus stílusban, Czigler Győző tervei alapján épült, 1875 és 1880 között. Mivel ez a 400 főt befogadni képes templom a római katolikusok számára kicsi volt, és mellette már épült a Steindl Imre által tervezett Szent Erzsébet plébánia-templom – amiről az előző számunkban már írtunk.

Az 1900-as évek elején lett a Szegényház térből Rózsák tere és avatta fel Ferenc József a Szent Erzsébet plébánia-templomot. 1904-ben kapta meg a görögkatolikus közösség a templomot

és 1905. január 8-án Vaszary Kolos Ferenc esztergomi bíboros, hercegprímás rendeletével hivatalosan is megalakult a budapesti görögkatolikus parókia. Az első Szent Liturgiát 1905. december 3-án mutatták be. (Bár az emléktáblán január 7-e olvasható.)

A lelkész ekkor a Rottenbiller utcában lakott, át kellett sétálnia a templomba. A parókia építését 1929-ben fejezték be, a templom két oldalán lévő üres területen. Ezzel egy időben megkezdődött a templom belső átalakítása, a keleti egyház liturgikus előírásainak megfelelően: a belső seccók Petrasovszky Emánuel és Takács István munkájaként 1932-re, a faoltárt felváltó kőoltár 1933-ra készült el.

Minden nyáron BALATONMÁRIA FÜRDŐ

Ha valakinek megvan a fejében az összes örült történet a balatonmárfürdői táborokról, akkor az Spiesz Ádám, a Baross Gábor Általános Iskola intézményvezetője. Tóth Jánosné intézményvezető-helyettes segítségével felelevenítettük a legjobb történeteket. Sorozatunk első része.

A balatonmárfürdői nyári tábor szinte minden erzsébetvárosi diáknak örökre bevéssé vált a nyári emlékei közé. A Baross Gábor Általános Iskola intézményvezetője nem csak diákként, de tanárként is ott töltötte a nyarait. Elmondása szerint sokan voltak, akik minden nyarukat ott töltötték. Ezt a tábort sosem kellett megtölteni, két nappal a meghirdetés után már betelt.

A legjobb esti program

A nyolcvanas évek elején közös zuhanyzó állt az udvar közepén, egy fabódé. A fiú és a lány külön volt ugyan, de egy résen keresztül át lehetett látni az egyikből a másikba. Azon a résen ment a folyamatos átnézegetés. Aztán átépítették, és már nem lehet átlátni.

Műveltségi vetélkedő és vérre menő sportmeccsek

Szórakoztató pillanatokat jelentettek a nyitó- és búcsúestek, a „ki-mit-tudok”, a vérre menő pingpongmeccsek és a műveltségi vetélkedők. Verseny lett abból is, hogy ki mennyire tartotta rendben a szobáját. Minden tábor végén volt díjkiosztó, ahol szinte mindenki valamilyen díjban részesült. Volt, aki a leghosszabb szempillával került be a díjazottak közé.

Más kapcsolat alakult ki

A tanárok is más színben tűnnek fel, ellazulnak. Mi is fellépünk, volt, amikor Pa-Dő-Dőnek öltöztünk, vagy zöld volt a hajunk. Azokkal a gyerekekkel, akikkel évekig táboroztunk, néha elég volt egy pillantás, egy érintés is a fegyelmezéshez. Egészen más kapcsolat alakult ki a gyerekek és a tanárok között.

A nagy kirándulások

Márfürdő ugyanis pont jó helyre esik kirándulás szempontjából: a Kis-Balatontól a Festetics-kastélyig, a Csillagvártól, a Babamúzeumig mindenhol voltak a táborozók. Este pedig műveltségi vetélkedőt rendeztek, így tanulták meg a gyerekek, hogy mi a különbség az angol- és a franciaker között.

Nyári táborok – hol nézelődjek?

A táborok legjobb lelőhelye, ha a szülők az iskolájuknál érdeklődnek, de elképzelhető, hogy lemaradnak, vagy kimaradnak valahogy. Ilyenkor a legjobb az internethez fordulni:

<https://gyerektabor-kereso.hu/>

<https://www.taborfigyelo.hu/>

<https://talaljtabor.hu/kereses>

<http://www.erzsebetprogram.hu/erzsebet-tabor>

<http://budapest.imami.hu/helyi-programok/taborok>

Alsóerdősori Bárdos Lajos Általános Iskola és Gimnázium:

06.29. – 07. 03. és 07. 06. – 07. 10.

Erzsébetvárosi Kéttannyelvű Általános Iskola,

Dob utcai Tagintézménye: 07. 13.– 07. 17. és 07. 20. – 07. 24.

Kertész utcai Tagintézménye: 07. 27. – 07. 31. és 08. 03. – 08. 07.

Baross Gábor Általános Iskola: 08. 10. – 08. 14. és 08. 17. – 08. 19.

Kerületi nyári napközis táborok

Az iskolai táborokat az elmúlt évekhez hasonlóan kétételes turnusokban a VII. kerület iskolái szervezik meg a kerületi tanulók számára – közölte a Bischitz Johanna Integrált Humán Szolgáltató Központ.

A Humán Szolgáltató azt ajánlja: a részletekről a szülők az iskoláknál érdeklődjenek, vagy keressék fel a bjhuman.hu honlapot.

Jelentkezni a táborokra úgy lehet, hogy a szülők kitöltik a jelentkezési adatlapot, valamint a táborokra vonatkozó egységes házirend elfogadásáról szóló nyilatkozatot; ezt pedig leadják az Akácfa u. 61. szám alatt található Ellátotti Pénz- és Értékkezelési irodán. (Tel.: 06-1-322-5084) Itt lehet az étkezést is befizetni, de csak azoknak, akik egész turnusra jelentkeztek. Akik már nem tudtak étkezést rendelni az adott időszakra, csak előre csomagolt, hideg szendvicset vihetnek magukkal.

Külön kérése a szervezőknek, hogy a szülő a tábor megkezdésének napján kitöltve és aláírva vigye magával az egészségügyi nyilatkozatot és a COVID-19 nyilatkozatot. A táborban részt vevő gyermeknél pedig minden nap legyen saját maszk.

Táborok az egész családnak

A Budapest-Fasori Református Kollégium Julianna Általános Iskolája nem csak a gyerekeknek, de a családoknak is szervez nyári táborokat.

A <https://fasor.hu/julianna> honlapon megjelent kiírás szerint a táborokat előre megszervezik, de az adott időszakban érvényben lévő szabályokat figyelembe véve valósítják meg. Lesznek kifejezetten sportos-mozgásos táborok, mint az aerobiktábor, vagy a kenu, de vallásos kapcsolódásúak (Konfirmandus tábor a Mátrában), vagy a cserkészeknek a nyári hét. Azoknak, akik nyáron is kreatívkodni szeretnének, lesz Kerámiatábor, de ezt itt Budapesten, az iskolában tartják. Szerveznek még Kincskereső-, angol- és napközis tábor is. Amit sehol máshol nem találtunk, hogy a Julianna gyülekezeti családok tábor is szervez Balatonszárszóra, ahol külön, tartalmas családgondozó programon vehetnek részt a felnőttek és a gyerekek.

Evezős tábor a Hernádon

Szemes Antal történelem-földrajz szakos tanár vezeti ezen a nyáron is a Madách Imre Gimnázium vízitúráját. A kitűzött cél, a Hernád folyó teljes magyar szakaszán végig evezzenek, majd a Sajó folyón tovább, egészen Tiszaújvárosig. Az időpont 2020. augusztus 2–9. „Ha tudsz úszni, ha kedvedre lenne táborozni mellett vacsorázni, sátorban aludni, bámulni a hullócsillagokat, akkor közöttünk a helyed! Nem számít, hogy tudsz-e evezni, majd beletanulsz” – írták a meghívóban.

A madáchos
vízen járók
ismét útra
kelnek.

Színháztábor az RS9-ben

8-13 éveseknek szervez kiscsoportos napközis színháztábor az RS9 színház, Lábán Katalin igazgató vezetésével. A tábor végén a gyerekek által írt darabot a szülőknek be is mutatják. A tábor egyhetes turnusokban zajlik, június 15-től augusztus 28-ig; célja, hogy a gyerekek játékosan, élvezetes nyári mulatságként ismerkedjenek meg a színháztábor alapjaival. A tábor ára: 42.900 forint (tízóraival, ebéddel, uzsonnával); ideje: hétfőtől–péntekig 8.00–17.00. Jelentkezni és érdeklődni lehet: Lábán Katalin (katalin.laban@gmail.com) 06-30-997-1385

ÚJRA NYITVA!

Az Erőműház minden telephelye (W17, K11, Hernád, Csányi) végre újra kinyithatott. Az óvatosság persze nem árt, ezért arra kéri a programra látogatókat, legyenek szívesek maszkot viselni, mert annak viselése kötelező. Most pedig lássuk, mit is kínálnak augusztusban az Erzsébetvárosi Összevont Művelődési Központ, vagyis az ERŐMŰHÁZ intézményei.

Július 29. Zero waste utazás, vagyis Dóri és Edvárd, a Talpalatnyi Történetek blog írói, eddig 4 kontinens 51 országában jártak.

Augusztus 1-én és 2-án 11 és 13 óra között az érdeklődők a színpadi színészet alapjaival ismerkedhetnek Csiby Gergely színművész vezetésével.

Szintén augusztus 1-jén 15 és 17 óra között a manapság oly népszerű slam poetry két képviselője, Bárány Bence a Slam Poetry Győr, és Mészáros Péter a Slam Poetry Szeged főszervezői tartanak workshopot.

Augusztus 5-én 19 órakor életünk két meghatározó pilléréről, a változásról és a félelemről tart előadást Kiss Péter rendszerterapeuta.

Augusztus 10-én 20 órakor Bácskai Juli méltán népszerű pszichoszínháza jelentkezik. Az előadás címe: A vélemény szabad?

A pszichológus ötleteire Mészáros Piroska és Debreczeny Csaba színművészek improvizálnak. Minden előadás egyben premier, csak egyszer látható.

Augusztus 15-én 20 órakor látható a Szabyest koncert és a Crewfilx. Szaby magyar énekes, dalszerző, dalszövegíró, youtuber, producer, mára az egyik legismertebb közösségimédia-szereplő. Két Youtube csatornája már közel 60 milliós kattintást hozott!

Augusztus 18-án este fél héttől Boros Luca alkotó-fejlesztő meseterapeuta mesél, a hallgatók magukba szívják a mesék bölcs tudástárát.

Augusztus 25-én este 7 órakor kezdődik Grecsó Krisztián Élő otthonosan című tánc workshopja. A kurzus központi témája a testtudat.

Augusztus 27-én csütörtökön nyár-esti kertmozi a Róth Miksa Emlékház udvarán 19 órai kezdéssel. Aszlányi Károly Sok hűhó Emmiért című, méltatlanul feledésbe merült regényéből 1940-ben készült filmet vetítik. Esőnap: augusztus 28.

Augusztus 30-án vasárnap 10 órai kezdéssel mozitörténeti séta Ruprecht Károly vezetésével. Indulás a Hernád Házból.

Az épület emeletén lévő, a pesti zsidóság történetét bemutató kiállítás és az egész ház végre újra a megszokott nyitvatartási időben fogadja a látogatókat.

Július 16-án nyílt meg Balla Margit festő, grafikus, díszlet- és jelmeztervező kiállítása, amely szeptember 1-ig tekinthető meg.

Augusztus 5-én 19 órakor a Muzsik és Volkova, azaz Farkas Krisztina és Farkas János adnak koncertet a Wesselényi utcai épület udvarán. A testvérek megnyerték a Veszprémi Utcazene Fesztivál szakmai zsűri díját és az Óriás és Quimby előtt játszottak a Budapest Parkban.

Augusztus 12-én vegán energiagolyó-készítő workshop. Gyorsan elkészíthető, egészséges energiagolyók Ninuska Konyhájából.

Augusztus 13-án 10 órakor Utazó teaház: A lengyel szolidaritás – Dr. Mitrovits Miklós előadása. Az előadó történész, polonista, tudományos kutató.

Augusztus 14-én öko szappankészítő workshop. Megmutatják, mit tartalmaz egy igazi zero waste fürdőszoba, és természetesen hazavihető az ott készített, természetes anyagokat tartalmazó vegán szappan, környezetbarát csomagolásban.

Augusztus 16-án 10 órakor Vitéz László vándorúton. Vitéz László vándorútja során barátokat keres, de helyettük találkozik remetével, csendőrrrel, az ördögökkel... Az előadás után, melyet Tatai Zsolt játszik, marionett bábokat lehet készíteni.

Augusztus 18-án 19 órakor nem akárkivel lehet találkozni: Spiró György Kossuth- és József Attila-díjas magyar író, költő, irodalomtörténész és műfordító lesz az est vendége.

Augusztus 29-én 15 órától farmervarró workshop várja az érdeklődőket. A műhely során egy farmernadrágból készül neszszesz, táska és mindenféle kis tároló, amik segíthetnek a mindennapok rendszerezésében.

In memoriam: Bálint gazda

Vélhetőleg nincs olyan felnőtt, aki ne ismerte volna Bálint gazdát. Az egész ország így nevezte, de csak attól a pillanattól, hogy 1981-ben feltűnt az ABLAK című, népszerű televíziós műsor második adásában. Bálint György ekkor 62 éves friss nyugdíjas volt. Ebben a műsorban kapta nevét, amelyen az egész ország megismerhette. A 19 éven át futó műsor okán gyorsan az ország kertésze, egyszemélyes intézmény lett. Mindannyiunk közös ismerőse, Bálint gazda 101 éves korában, június végén csendben távozott.

Bálint György 1919. július 28-án Gyöngyösön született. Apja olyannyira meghatározó volt életében, hogy egyszer úgy fogalmazott, világítótorony volt az életében, mert mind emberileg, mind szakmailag mindent tőle tanult. 1941-ben kapott diplomát a Magyar Királyi Kertészeti Tanintézetben. 1942 decemberében SAS-behívóval a 13/1. számú munkaszolgálatos századba osztották be. 1944 karácsonyán gyalogmenetben hurcolták Mauthausenbe, onnét pedig a gunsckircheni megsemmisítő táborba. 1945. május 5-én a tábor felszabadítása előtt néhány nappal több társával együtt szökött meg. A szörnyűségeket csak egyik nővére élte túl, mindenki más odaveszett.

Hazatért, de kuláknak számított, ezért szinte állandóan zaklatta a rendőrség. Végül a szeretett családi birtokot „önként” ajánlotta fel az államnak. A Magyar Agrártudományi Egyetemen szerzett agrármérnöki diplomát. 1953-ban a Mátyás Állami Gazdaság főagronómusa, 1960-ban a Fejér Megyei Állami Gazdaságok Igazgatóságának főkertésze lett, majd négy év múlva az Állami Biztosító jégkár szakértője. Időközben agrártudományi doktori címet is szerzett. 1969-ben lett a Kertészet és Szőlészet folyóirat főszerkesztője, ahol egyetlen célt tűzött maga elé: közérthetően szólni az emberekhez, elsősorban a kistermelőkhöz és hobbi kertészekhez.

1981-ben innét ment nyugdíjba és bár csak kertgondozással és könyvírással kívánt foglalkozni, ekkor jött az ABLAK című műsor felkérése, és „megszületett” Bálint gazda. A műsort egy időben a magyar lakosság 35-40 százaléka nézte. Idős korában is aktív

és friss maradt, rendszeresen jelentek meg könyvei, külön rovata volt például a Nők Lapjában és a Családi Lapban. Saját honlapot is indított, Facebook-oldalának több száz ezres követőtáborra lett. Weboldalát tisztelői és kollégái tovább építik, frissítik, hiszen Ő is ezt kívánná.

Szomorúan búcsúzunk mindannyiunk közös ismerősétől: legyen neki könnyű a föld!

Újranyit a kerület két könyvtára

Erzsébetvárosban jelentős a rendszeres könyvtárlátogatók száma. Számukra jó hír, hogy a kerület két tagkönyvtárának újranyitására két ütemben kerül sor. A kerületben működő könyvtárak így nyitnak ki:

Kertész utcai Könyvtár (Kertész utca 15.) 2020. július 1-től: H, Sze, Cs: 12–18 óra, K,P: 10–16 óra

Deák Ferenc Könyvtár (Rottenbiller utca u. 10.) 2020. július 22-től: H, Sze, Cs: 14–18 óra, K,P: 10–14 óra

Használjunk maszkot!

A könyvtárakban a zárvatartás alatt is folyamatos volt az új könyvek beszerzése, így a nyitáskor valamennyi tagkönyvtár a legfrissebb újdonságokkal várja az olvasókat. A nyár folyamán az újranyitott könyvtárakban nem terveznek szünetet.

A kedden és pénteken 10-től 12 óráig tartó időszakot elsősorban a 65 év felettieknek ajánlják, de valamennyi korosztály a teljes nyitvatartási időben felkeresheti a könyvtárakat. A távolságtartás szabályainak betartását és maszk használatát kéri a látogatóktól.

Könyvtári tagság

A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár ingyenesen hosszabbítja meg a fizetős könyvtári tagságok lejárátát, mindenkinek annyi nappal, amennyi neki a zárvatartás miatt kiesett. A könyvtárakba ismét be lehet iratkozni, illetve a lejárt tagságokat is meg lehet hosszabbítani. Fontos információ, hogy a nyitás után 30 napon belül késedelmi díj fizetése nélkül lehet visszavinni a zárás előtt kölcsönzött műveket.

Ingyenes előjegyzés

A könyvtár átmenetileg ingyenessé tette az előjegyzési szolgáltatását is, mivel kölcsönözni egyelőre csak az előre megrendelt könyveket, filmeket és hangzó anyagokat lehet. Az igénylésre a könyvtár a honlapján elérhető katalógusból, e-mailben és személyesen is lehetőséget biztosít.

Várhatóan már 2020. július 22-től valamennyi könyvtárban lehetőség lesz a polcokról történő közvetlen válogatásra is.

Arany Medál a kerületben

Mészáros Márton újságíró, szerkesztő, kulturális blogger, az Arany Medál-díj alapítója tősgyökeres erzsébetvárosi. Magát a díjat is immár hét éve a Bethlen téri Színházban adják át. Most azonban nem a díjról, hanem az alapítóról beszélgettünk.

- Mi köti Erzsébetvároshoz?
- Rengeteg emlék, kulturális kapcsolódás. Két és fél éves korom óta a kerület lakója vagyok, az Alsóerdősi Bárdos Lajos Általános Iskola és Gimnáziumban végeztem az általános és gimnáziumi tanulmányaimat, szerveztem oda alternatív történelemórát, a Rózsák terén voltam elsődíjazó, forgattam díjnyertes kisjátékfilmeket a kerületben (Emberség; Saraghina). Sokakat ismerek itt, művészeket és civileket egyaránt. Gyakran látogatom a helyi éttermeket, cukrászdákat, sőt, ha tehetem, az interjúimat is oda szervezem.
- Mióta él Erzsébetvárosban?
- Több mint két évtizede. Ismerem minden zegzugát.
- Mióta adják át a díjakat a Bethlen téri Színházban?
- 2013 óta, Szögi Csaba igazgató úr bizalmát élvezve az első perctől. „Szerелеmből”, ingyen adják a helyszínt, ami nagyon fontos tényező egy költséges, időigényes és sok embert igénylő szavazási időszak és díjátadó megszervezése és levezénylése szempontjából.

Eltűnt a Kádár

Nincs budapesti, nodepláne nincs erzsébetvárosi, aki ne tudná, akárcsak hallomásból, mi az a Kádár és hol van. Ráadásul a kis 35 férőhelyes, kockás abroszos étkezde minden valamirevaló útikönyvben benne van. Ez azonban sajnos ezentúl múlt idő. Az 1957-ben alapított, semmihez nem hasonlítható hangulatú kifőzde megszűnt.

A Kádárt névadója, Kádár Béla alapította, aki a tulajdonában lévő Kispipa vendéglő államosítása után mintegy kárpótlásul kapta a csöppnyi, Klauzál téri helyiséget. Akkoriban szerte Budapesten azt beszélték, hogy csak az azonos nevű pártfőtitkár miatt maradhat meg a kifőzde, holott a két Kádár csupán névrokon volt. A Kádár, amelyet később Garami Tibor, majd Orbán Sándor vett át, akinek természetesen ismét semmi köze a miniszterelnökhöz, de szép a keretes történet, magyar-zsidó konyhát vitt. A gyorsan intézménnyé nemeseedett Kádár – hiába vezették mások, a név megmaradt – őrizte az igazi retró hangulatot éppen a hagyományok és a házas receptek miatt, és mindig tele volt alapvetően törzsvendégekkel.

Jó volna tudni, mi lesz azokkal a fotókkal, amelyek szinte múzeumává avatták a helyet, mert a falakat azok dedikált

fényképei díszítették, akik itt étkeztek vagy akár rendszeresen jártak ide enni. A lista nagyon hosszú: Kabos László, Papp László, Tolnay Klári, Honthy Hanna, Gobbi Hilda, Bőjte József, Sas József, Marcello Mastroianni, Sylvester Stallone, Ruggiero Ricci, Andrew G. Vajna, Kis Gergely, Kishonti Il-dikó, stb. Orbán úr, rengeteg tapasztalattal, hiszen dolgozott az egykori Alabárdosban, a Royal Szállóban és a bécsi Hiltonban is, közel 30 éve vitte a helyet. Most azonban úgy döntött, a nyugalmat, a pihenést és az unokákat választja.

Egyelőre csupán annyit tudunk, hogy Orbán Sándor határozottan eldöntötte, a Kádárt nem adja el külföldieknek, kocsma és elegáns étterem nem lehet benne, azt szeretnék – hozzátehetjük, hogy mi magunk is –, ha a Kádár Kádár maradhatna. A maga házas kifőzde hagyományával, sólettel, aranygaluskával és körömpörkölttel.

JÚLIUSI TÖRTÉNETEK

1844. július 2-án, 176 éve csendült fel először a Himnusz, amelyet először a pesti Nemzeti Színház mutatott be 1844. július 2-án. Az eseményről beszámoló Honderü szerint „most csak az van hátra, hogy Erkelünk gyönyörű himnuszát többször adassék alkalom hallani, megismerni, megtanulni, annak jelessége kezeskedik, hogy az nem sokára a legnagyobb népszerűséget vívandja ki magának, s valódi magyar néphymnussá válandik”.

A ferences harmadrend, a ciszterciek, az Erzsébet-apácák, a pékek, a koldusok, az özvegyek, az árvák, az ártatlanul üldözöttek, a csipkeverők és a fátolykésztők védőszentje, Árpád-házi Szent Erzsébet 1207. július 7-én született. Az 1207–1231 között élt hercegnő II. András magyar király és Gertrúd lánya volt. 1235-ben avatták szentté. Szobra a Rózsák terén áll.

Nándorfehérvárnál 1456. július 22-én a Hunyadi János vezette keresztény sereg legyőzte a II. Mehmed vezette, többszörös túlerőben lévő törököket. A déli harangszó az egész keresztény világban azóta is a nándorfehérvári diadalra emlékeztet.

Budapesten 1969. július 1-jén elindult a kalauz nélküli tömegközlekedés. A korabeli Magyar Nemzet 1969. július 2-án így számolt be a változásokról: „Kedd reggel 0 órakor szegényebb lett a budapesti utca egy színfolttal: elbúcsúzott a kalauz. ... Velük együtt lekerült a kocsik ablakából a KN jelzés is, hiszen e perctől kezdve minden kocsi kalauz nélküli.”

Megátkozott telek

Lassan másfél évtizede meredezik a Rákóczi út 66. szám alatt egy héteemeletes betontorzó, amelynek már réges-régen Hotel Orientként és apartmanházként kellene működnie. A telek azonban talán örökre el lett átkozva, ez volt ugyanis a város egyedüli kertje, ahol csupán egyetlen fa nőtt: az akasztófa.

Az 1860-as években kezdődött a valaha itt állt ház szomorú története. Ez a fogház eleinte bérház volt, az Eggendorfer család tulajdona, amit aztán 1872-ben a kormány évi 6500 forintért bérbe vett. A házat természetesen az új funkciónak megfelelően átépítették, így tíz cellát alakítottak ki, hatot a földszinten, négyet a pincében. A fogház udvara deszkakerítéssel két részre volt osztva, a hátsó udvarban volt a siralomház, és ott történtek a kivégzések is. A halálraítéltek celláinak ablakai az udvarra néztek, így aztán kivégzések alkalmával a cella ablakát vagy deszkával beszögezték vagy erős vászonzúggyal fedték be, nehogy az elítéltek láthassák a kivégzés előkészületeit.

Közel húsz év alatt, míg a Kerepesi úti fogház működött, összesen hat gonosztevőt kísérték itt a bitó alá, ahol az ítéleteket a híres pesti hóhér, Kozarek Ferenc és segédei hajtották végre. A legtöbb figyelmet egy hármas kivégzés kapott, itt látták ugyanis utoljára a felkelő napot 1884. február 23-án hajnali 6 órakor ifjabb székhelyi Mailáth György országbíró 30 év körüli gyilkosai, Spanga Pál, Pitéli Oláh Mihály és Berecz János, aki Mailáth inasa volt. Ez a hármas kivégzés volt egyszersmind az utolsó is.

1888-ban szűnt meg végleg a Kerepesi út szomorú nevezetessége, ám olyannyira fennmaradt a telek rossz híre, hogy csak raktárnak lehetett kiadni. Később aztán mégiscsak épült itt egy ház, ám az ostromban, majd 1956-ban annyira megrongálódott, hogy lebontották.

Térzene ■ Játék a szabadban

Augusztusban hat alkalommal (augusztus 6., 13., 24., 26., 28. és 31-én) ingyenes térzene lesz a Madách téren 17.30-tól 18.15-ig.

Az Almássy tér augusztusban keddenként 15.00-18.00 között (4., 11., 18. és 25-én) és szombatonként 10.00-13.00 óra között (1., 8., 15. és 29-én) várja a kerület gyermekeit csoportos és egyéni játékokkal! Minden nap más játékok: csocsó, trambulín, pontrugó kapu, óriás sakk, jenga, kalapácsos erőmérő, óriás malom, mini golf. A részvétel ingyenes!

2020 IRODALOM ÉJSZAKÁJA 06.24–26.

Irodalmi éjszaka

Az ötödik alkalommal, június végén megrendezett Irodalom Éjszakája egy irodalmi happening, amely formabontó stílusban hozza közelebb az érdeklődőkhöz a világirodalmat: a résztvevő országok egy-egy szerzőjének műveiből színesek olvasnak fel részleteket, hagyományosan az irodalomhoz nem feltétlenül kötődő vagy kevésbé ismert, különleges helyszíneken. Az idei téma, amelyhez a kiválasztott szövegek kapcsolódtak: TITKOK.

Az egy estébe sűrített séta helyett most 3 napon át online közvetítéseket követhettek az irodalom szerelmesei. 23 ország 23 szerzőjének művei az Örkény István Színház színművészeinek és meghívott vendégművészek tolmácsolásában keltek életre. A színház ismert és titkos szegleteiben rögzített felvételek premierje a Facebookon és az esemény weboldalán volt június 24–26-án.

Az első Irodalom Éjszakáját 2006-ban Prágában rendezték, Magyarországon a budapesti Cseh Centrum koordinálja a szervezését. A projekt fő szervezője az EUNIC Hungary (az európai uniós országok kulturális intézeteinek magyarországi hálózata), 2019 óta Budapest mellett Debrecen is helyet ad a különleges hangulatú eseménynek.

A résztvevő országok: Ausztria, Belgium (Vallónia-Brüsszel), Bulgária, Csehország, Észtország, Finnország, Franciaország, Hollandia, Izrael, Japán, Lengyelország, Litvánia, Magyarország, Nagy-Britannia, Németország, Norvégia, Olaszország, Portugália, Románia, Spanyolország, Svájc, Szlovákia és Törökország. Az idei rendezvény Budapest Főváros Önkormányzata és Erzsébetváros Önkormányzata támogatásával valósult meg.

Online Éjszaka

A Múzeumok Éjszakája rendezvényt francia minta nyomán 2003 óta rendezik meg Magyarországon, és mindig több százezer embert mozgatott meg. Idén azonban az ismert okok miatt online jelentkezett az esemény. A tavaly nagyjából 400 ezer látogatót vonzó, rendkívül népszerű rendezvény idei fő eleme a muzej.hu oldalon található kvízzjáték volt, amelyben a múzeumok szerelmesei játékos formában tehetek virtuális sétát a hazai közgyűjteményekben. A résztvevők minél több helyes választ adtak a tizenöt kérdéses kvízzjátékban, annál nagyobb eséllyel pályázhattak az értékes nyeremények egyikére.

Már a rendezvény hétvégéjét megelőzően elérhetőek voltak a Múzeumok Éjszakája Facebook-oldalán a magyar múzeumok kincseit, érdekességeit bemutató kisfilmek, kulisszatitkokat eláruló posztok, valamint a múzeumok egyénileg szervezett programjait népszerűsítő bejegyzések. Szintén a június 27-ei kvízt megelőzően indult el a programsorozat hivatalos Facebook-oldalán az a nyereményjáték, amelybe mindenki az elmúlt évek valamelyik Múzeumok Éjszakáján készült helyszíni fotójával vehetett részt. A kvíz-, illetve a fotókomment-játék nyertesei múzeumi belépőkkel, értékes élménycsomaggal, sporttörténeti relikviával gazdagodhattak.

A Múzeumok Éjszakája Facebook-oldala a rendezvényt követő hetekben is jelentkezik a magyar múzeumokat népszerűsítő bejegyzésekkel. Az idei online Múzeumok Éjszakája során több mint száz magyarországi intézmény anyagai és terei tűntek fel valamilyen formában a virtuális térben. Ezzel is arra igyekeztek sarkallni a közönséget, hogy bár ezen a nyáron nem kereshették fel éjszaka a múzeumokat, a járványügyi korlátozások feloldásának köszönhetően napközben ismét bármikor meglátogathatók a közgyűjtemények.

Múzeumok
Éjszakája

A tavalyihoz hasonlóan most is várják olyan lakóközösségek jelentkezését, akik a nyár / kora őszi folyamán szívesen vendégül látnák otthonukban a csak nekik szóló előadást. Jelentkezni a gangszínház-palyazat@gmail.com címen lehet!

GANG SZÍNHÁZ:

Az új lakó

Idén nyáron újra életre kel a Gang Színház, vagyis a Bethlen Téri Színház és a Pulzus Társulás közösségi színházi projektje, mégpedig egy új előadással. Az új lakó a Gang Színház életének harmadik előadása, amelynek bemutatója július 3-án volt a Garay utca 42.-ben. A házmasterlakásra két érdeklődő jelentkezett. Fizetni mindketten ugyanannyit tudnak. De akkor mégis ki költözik be? Ismerjék meg a jelölteket, döntsék el: ki legyen az új lakó?

A Gang Színház olyan rendhagyó előadást takar, ahol nem a nézők mennek színházba, hanem a színház költözik – egy előadás erejéig – a nézők otthonába, pontosabban udvarába. A Gang Színház missziója, hogy azok a lakosok is részesüljenek színházi élményben, akiknek erre nem, vagy kevés lehetősége lenne.

Az előadások zártkörűek, azt a lakók és az ő meghívottjaik láthatják csupán, így a kulturális élményen kívül közösségösszetartó-erővel is bír. Az ötlet a projekt alapon működő Pulzus Társulás kezdeményezése, elsőként Magyarországon, 2014 nyarán mutatták be a Carlo Goldoni drámája nyomán született Terecske című művet, amelyet két évadon át játszottak. Ezt követte az Egy kis térzene című, Békés Pál-darab, aminek bemutatóját a szerző VII. kerületi szülőházának udvarán 2018-ban tartották.

A Pulzus Társulás profi színházi alkotók formációja, akik projekt alapon állnak össze egy-egy előadásra, amelyekben mindenki egyéb munkái mellett, szabadidejében vesz részt. A Pulzus Társulás vezetője és a Gang Színház ötletgazdája Kroó Balázs, aki nemcsak rendezője és szereplője is az eddigi három előadásnak, de egyszemélyben szervező, kapcsolattartó is.

Eddig több mint 60 gang színházi előadást tartottak, s mivel a projekt egyik fő támogatója Erzsébetváros Önkormányzata, így az előadások java VII. kerületi gangos házakban valósult meg. De minden évben sort kerítenek legalább egy nyilvános alkalomra is: így volt már előadás a Fogas Házban vagy a Színházak Éjszakáján is.

Megnyílt a Madách Színház

Nyáron ugyan kissé szokatlan, de a három hónapos kényszerszünet elmúltával érthető, ha egy színház júliusban nem bezár, hanem kinyit. Márpedig a fővárosi közsínházak között elsőként a Madách Színház nyitja meg kapuit.

Madách duett koncertsorozat

Első előadásukat július 2-án este tartották Színház, szerelem és... címmel, amely lényegében duett koncert volt Gallusz Nikolett és Szemenyei János szereplésével. Ezzel az előadással vette kezdetét a Madách duett koncertsorozata, amely egész júliusban és augusztusban folytatódik.

Madách tetőterasz

Ha nem volna elég az öröm, hogy végre újra lehet élőben is színházi előadásokat látni, hozzátesszük, hogy a színház a sorozattal egyben új játszóhelyet is avat. A koncertsorozatot ugyanis egy különleges helyen, a Madách Színház tetőteraszán rendezik meg, így aztán nem csupán az élmény, de a látvány sem lesz akármilyen. A különleges helyszín miatt a bemenet sem a megszokott helyen, vagyis a főbejáraton, hanem a teátrum Hársfa utca 36. alatti művészbejáróján történik.

Július 2-től minden héten új műsorral, új szereplőkkel jelentkezik a sorozat.

A fellépő művészek egy-egy sikeres Madách színházi előadás főszereplői, akik az adott előadást is megidézik néhány dallal, a koncert további műsorát pedig saját kedvenc zeneszámaik alkotják. Felcsendülnek a Madách legsikeresebb produkcióinak dallamai, a Rocksuli Gallusz Nikolett és Szemenyei Jánossal, a Mamma Mia! Kovács Krisztával és Sasvári Sándorral, a József és a színes szélesvásznú álomkabát Ladinek Judittal és Solti Ádámmal. De hallható lesz Az Operaház Fantomja Fonyó Barbarával és Csengeri Attilával, a Once/Egyszer... Tompos Kátyával és Dolhai Attilával, a Mary Poppins Aukszt Évával és Csonka Andrással, valamint A nyomorultak Egyházi Gézával és Miller Zoltánnal.

A színház természetesen arra törekszik, hogy a nézők biztonságos körülmények között találkozhassanak újra a Madách Színház művészeivel és nagyszerű repertoárjával.

A KONCERTEK ESTE 20.30 ÓRAKOR KEZDŐDNEK.

Jegyek a Madách Színház pénztárában, a madachjegy.hu oldalon, valamint a színház jegyirodai partnereinél kaphatók. A részletes és pontos program a Madách Színház weboldalán, Műsor menüpont alatt tekinthető meg.

Erzsébetváros Újság Plusz

Mint bizonyára észrevették, már nem csupán a nyomtatott Erzsébetváros újság létezik, de a Facebookon elérhető az Erzsébetváros Újság Plusz. És ez a plusz szócska esetünkben valódi többletet takar. Élünk azzal a lehetőséggel, hogy életre kelthetjük a híreket, Erzsébetváros mindennapjait. Immár nem kell csupán havonta megjelenő magazinukra várakozni, hiszen a pergő hétköznapiak nyomába eredünk. Pontosan erre alkalmas az online tér, jelen lenni, közel hozni, megmutatni, beszámolni azonnal. Ha rápillantanak színes, változatos fényképeket láthatnak a kerület életéből, elcsúszott pillanatok, megörökített szépségeket, az egész néha költészet, néha tudósítás. Egyfajta erzsébetvárosi fotónapló, tárgyilagos és lírai. Fotósaink naponta járják a kerületet, és éles szemük mindenre nyitott. Ha alaposabban megnézik, mit is kínálunk, észre fogják venni videóinkat, amelyek Ribárszki Viktória munkái. A néhány perces kis mozgóképes jegyzetek egy-egy sokakat érdeklő témát járnak körül: a koronavírus gyorstesztjeit, a frissen kiírt lakáspályázatot vagy az Árpád-házi Szent Erzsébet Plébániatemplom 119 éves orgonájának történetét. Kérjük, figyeljék, kövessék Facebook-oldalunkat, véleményezzenek és tegyenek javaslatokat! Mindez Önökről, Önöknek készül.

Hommage à Christo

Néhány fiatal fogta magát, és június végén, Kazsimér Soma költő vezetésével, hivatalos engedélyek birtokában alaposan becsomagolták az Almássy téren álló Csengery Antal-szobrot. Kérdezhetik, rendben, de miért. A válasz egyszerű: tisztelgésért és emlékezve. Május végén ugyanis 84 éves korában elhunyt a világhírű Christo Vladimirov Javacheff, azaz Christo (1935–2020), a bolgár származású, de az Egyesült Államokban élő tér- és tájművész, performer, szobrász, a land és concept art legizgalmasabb egyénisége, aki feleségével, Jeanne-Claude-dal, aki 2009-ben hunyt el, feledhetetlen módon „csomagolták be” a fél világot. A házaspár ugyanis a világ emblematisztikus épületeinek és jellegzetes tájképének művészi színvonalú becsomagolásával vált világhírűvé. Hogy miért csomagoltak minden „apróságot”, ami a szemük elé került: többek között a berlini Reichstagot 1995-ben, amely a leghíresebb közös alkotásuk lett, a sydney-i tengerpartot vagy a párizsi Pont-Neuf hidat? Állítólag azért, mert Christo még Bulgáriában azt a feladatot kapta, hogy a nemzetközi utak, vasutak mentén takarjanak el mindent, ami rossz fényt vethet a szocialista országra a külföldi turisták előtt. Mások viszont határozottan állítják, hogy művei a nyugati fogyasztói társadalom kritikái. Christo a felesége halála óta egyedül dolgozott, utolsóként a párizsi Daidalív becsomagolását készítette elő, erre azonban már nem kerülhetett sor. A fiatalok tehát így tisztelgetek a május 31-én elhunyt művész emléke előtt. Csengery Antal szobrát természetesen újracsomagolt csomagolópapírral fedték be, mert a tisztelgésen kívül úgy vélték, az évtizedek óta megszokott szobrot így újra láthatóvá, felfedezhetővé tették.

Kiállítás a Dob utcában

A Dob utca 73.-ban, ahol egyébként a Hotel Unio található, 2001 óta működik az UnioGallery Europe (bejárat a Hársfa utca felől), a szálloda galéria, kamara és galériatermében. Itt nyílt meg július 5-én három festőművész, Szilágyi Ilona, Bruder Károly és Udvardi Gyula kiállítása. A tárlatok szeptember 2-ig mindennap 9 és 18 óra között látogathatók! A kiállítások felkeresése előtt azonban érdemes telefonon (479-0400) érdeklődni, így elkerülhető, hogy a tervezett látogatás időpontjában foglalt legyen bármelyik kiállítóhely, hiszen a hotel időnként a Kamaratermet és a Galériatermet más célra is igénybe veszi. További információk az UnioGallery Europe Facebook-oldalán!

Zsidó emlékek nyomában – KÉT KERÉKEN

Megjelent a MAZSIKE biciklis könyvsorozatának két legújabb tagja!

A Magyar Zsidó Kulturális Egyesület kerékpárosútkönyv-sorozatának negyedik és ötödik kötetével – Burgenland, Borsod-Abaúj-Zemplén és Szabolcs-Szatmár-Bereg megyék után – a Közép-Alföld, illetve a Balaton környékének zsidó emlékeit mutatja be. A biciklitúrák tervezésénél az elsődleges szempont az volt, hogy a legfontosabb zsidók lakta kisvárosokat, falvakat érintsék, felfűzzék a megyék nevezetességeit, s eközben mindenki által teljesíthető és élvezhető biciklitúrákat ajánlhassanak. Elsősorban a szabadidejükben szívesen kerékpározókra alapoztak, azokra, akik egy nyaralás során kedvvel pattannak nyeregbe, de egyébként nem biciklin élik az életüket.

A Közép-alföldi zsidó emlékek kötet segítségével a bringások az Alföld új arcát ismerhetik meg, ráadásul kétszeresen is. Egyfelől zsidó emlékek nyomában kerekézni vidéken egy elfeledett réteget, színét mutatja a kistelepüléseknek, másfelől helyi jellegzetességeket büszkén bemutat, felvállaló éttermek, szálláshelyek és boltok ismerhetők meg.

Ha jó idő: Balaton! Bár az új kötet a Balaton környékével foglalkozik, mégis képes újat nyújtani a megrögzött tóparti nyaralóknak, hiszen elveszőfélben lévő emlékeket mutat, elfelejtett történeteket mesél. Emellett bemutatja a tó főszezonon kívüli arcát is.

Kahan Art Space

2018 februárja óta működik egy különleges kiállítóhely a Nagy Diófa utca 34. szám alatt, és ez a Kahan Art Space. Kevesen tudják azonban, mit is jelent a kifejezés: artspace, a galéria neve ugyanis nem egyfajta kreatív ötlet, hanem a működési forma pontos meghatározása. Határainkon túl azokat a kiállítóhelyeket nevezik artspac-nek, amelyek non-profit modellben dolgoznak, vagyis nem számítanak fel a művészeknek bekerülési díjat, és nem akarják mindenáron eladni az alkotásokat, tehát nem a kereskedelmen, hanem a bemutatáson van a hangsúly.

A kiállítóhely, amelyet a Dr. Kahán Éva Alapítvány művészeti programjában tart fenn, elsősorban fiatal tehetségek, pályakezdő képző- és iparművészek munkáit mutatja be, ezzel kívánja elősegíteni az alkotók elindulását, ismertté válását. Az alkotásokkal nem kereskedik, ám ha valaki mégis szeretne megvenni egy művet, akkor a galéria a leendő vásárlót közvetlenül köti össze a művésszel, és nem kér jutalékot. Az alapító Aczél Zoltán a szervezetet édesanyja emlékére hozta létre, a kuratórium elnöke Feldmájer Sándor, az alapítványt pedig Fényi Tibor működteti.

A Kahan Art Space évente tíz kiállítást mutat be, a művészeket, programokat a művészeti kuratórium választja ki. Önálló művészeti programmal rendelkezik, azonban várja olyan fiatal alkotók jelentkezését is, akik itt kívánják bemutatni műveiket. A Nagy Diófa utcai helyiség az alapítvány tulajdona, amely minden tevékenységét önröböl finanszírozza. Ők voltak azok, akik elsőként mutatták be Magyarországon Kolodko Mihály miniszobrait. Az alapítvány működéséről minden évben kiad Bécsben egy kétnyelvű kötetet, hogy a művészeket megismerhessék Ausztriában és Németországban is.

AUGUSZTUSI JELES NAPOK

Augusztus 1.

A szoptatás világnapja (1992)

Augusztus 2.

Charles A. Wheeler szabadalmaztatta a mozgólépcsőt (1892)

Benes dekrétumai megfosztották állampolgárságuktól a szlovákiai magyarokat (1945)

Augusztus 3.

Kolombusz három hajóval elindult Spanyolországból, hogy eljusson Indiába (1492)

Augusztus 5.

Clevelandben üzembe helyezték az első forgalomirányító közlekedési lámpát (1914)

Augusztus 6.

A nukleáris fegyverek betiltásáért folyó harc világnapja (1948)
Ledobták az első atombombát (Little Boy) Hirosimára, Japánban (1945)
Elérhetővé vált az első ismert World Wide Web oldal (1991)

Augusztus 9.

Az Egyesült Államok atombombát dobott Nagaszakira, három nappal a hirosimai támadás után (1945)

Augusztus 11.

Szabadalmaztatták a széles spektrumú frekvenciaváltó rendszert, amely a későbbi Wi-Fi technológia alapja lett (1942)

Augusztus 15.

Nagyboldogasszony napja (400)

Augusztus 20.

Szent István király és a keresztény magyar államalapítás ünnepe (1083)

Augusztus 22.

Megnyílt Pest első állandó magyar színháza, a Pesti Magyar Színház, a későbbi Nemzeti Színház (1837)

Augusztus 26.

A francia Nemzetgyűlés kiadta világtörténelmi jelentőségű deklarációját az emberi jogokról (1789)

Augusztus 29.

A mohácsi csatában a török szultán legyőzte a II. Lajos király vezette magyar hadsereget. A király életét vesztette. (1526)

A Rákóczi út „plázái”

(I. rész)

Valaha a Keleti pályaudvartól induló Kerepesi, majd Rákóczi út a főváros első számú bevásárlóutcája volt, teli kisebb-nagyobb üzletekkel és áruházakkal. A vidéki megérkezett Budapestre, és nem is nagyon kellett máshová mennie, ha vásárolgatni szeretett volna, mert a Rákóczi úton szinte majdnem mindent megtalálhatott. Természetesen ugyanígy gondolkodtak a fővárosban élők is, hiszen évtizedeken át itt koncentrálódtak a nagyáruházak. Így maradt ez a ránk köszöntött szocializmusban is, olyannyira, hogy megszorodtak a Rákóczi út áruházai, melyeknek a kor logikája szerint más és más lett a profilja. Lásuk tehát sorban a plázák őseit.

➤ Corvin Áruház

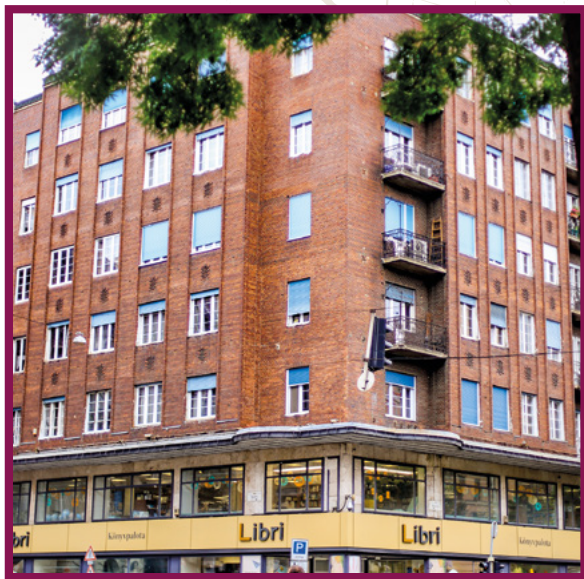
Igen, természetesen nem Erzsébetváros területén található, de egyszerűen képtelenség kihagyni a Rákóczi úti áruházak felsorolásából a Corvint, amelyet 1926-ban adtak át és amelyet egy hamburgi cég alapított. Az épület érdekes sajátossága volt egy optikai csalódás, mert kívülről egyemeletesnek tűnt, pedig a földszint felett öt emelet van. Ezt a hatást úgy érték el, hogy a földszint feletti ablakok az összes fenti emeleten végig húzódnak. A belső tereket és felületeket nem akárkik, Beck Ö. Fülöp és Pongrácz Szigfrid szobrászművészek munkái díszítették. Az emberek nemcsak vásárolni mentek az áruházba, hiszen volt benne vendéglő, kávéház, menetjegyiroda és gyorsfényképészet is, így a vásárlás egyben szórakozás, mondhatni kikapcsolódás is volt. Divatbemutatókat és képzőművészeti kiállításokat is rendeztek az épületben, sőt a vásárlókat délutánonként szalonzenével szórakoztatták. 1931. májusában a minden év májusában megrendezett Magyar Hét nyújtott alkalmat arra, hogy átadják Magyarország első mozgólépcsőjét. Az áruház a II. világháborúban kieggett, ezért újjáépítették, majd társaihoz hasonlóan 1948-ban államosították. Ekkor Budapest Nagyáruház néven működött. 1966-ban az Országos Áruházi Vállalat üzemeltetésébe adták, amely 1967-től Centrum Áruházak néven folytatta tevékenységét, ezért vette fel a Centrum Corvin Áruház nevet. Ekkor került rá a hírhedt alumíniumborítás, amelytől 2018-ban szabadították meg. 1997-ben a Skála Áruházak tagja lett. 2007 májusában a tetőterazon megnyitott Corvin tető, amelyet 2018-ban zártak be, míg a harmadik emeleten 2012 és 2017 szeptembere között a Művelődési Szint (MŰSZI) nevű független, önálló kulturális és közösségi központ működött.

➤ Párisi Nagy Áruház

A polgárosodó Budapest első és sokáig egyetlen üzletközpontja a Párisi Nagy Áruház volt, melyet 1892-ben Goldberger Sámuel nyitott a Kerepesi út 38.-ban, a mai Rákóczi út és Klauzál utca sarkán. A négyemeletes ház földszintjén, mert lakók is éltek a házban, az áruház lényegében egy gigantikus szatócsbolt volt. Goldberger üzleti filozófiája egyszerű volt: áruit nagy mennyiségben, olcsón vette és néhány fillér haszonnal adta tovább. Csomagküldő szolgálatot indított és bevezette az egységárat is. Annyira jól ment az üzlet, hogy kibérelte az egész ház földszintjét, pincéjét, udvarát, aztán az első emeletet, sőt a szomszéd ház földszintjét is. Folyton toldozott, foldozott, az udvar például üvegtetőt kapott, szaporodó falépcsők-

kel kötötték össze a szinteket, még a szomszéd ház tűzfalát is áttörték. Szép fokozatosan az egész ház egy óriási kirakat lett, ám a kor színvonalának megfelelő tűzbiztonsági követelményeket sem tartották meg. A teljes felelőtlenség óriási tragédiát okozott: 1903. augusztus 24-én este 7 órakor a szokásoknak megfelelően bekapcsolták a kirakatok akkor már elektromos világítását, de egy rosszul szigetelt vezeték miatt kipattanó szikra lángba borította az alapvetően lakóháznak épült áruházat. A tűz elképesztő gyorsasággal terjedt, olyannyira, hogy néhány percen belül a szomszédos ház is lángokban állt. A vevők és az alkalmazottak gyorsan ki tudtak menekülni, ám a házban lakók bentrekedtek, hiszen egyetlen kijárat volt csupán, az pedig lángolt. A tűzoltóság gyorsan a helyszínre ért, de kivonult a rendőrség és a katonaság is, hiszen olyan forgalmas helyen volt az épület, hogy egyre többen lettek a bámeszkodók. Az oltást szinte teljesen reménytelenné tette a tűz gyorsasága, valamint az, hogy a tűzoltók először szembesültek áruházi tűzzel. Az épületben rekedtek egyre feljebb és feljebb szorultak, végül nem maradt más választásuk, a tűzoltók által kifeszített ponyvákba kellett leugraniuk, amit egyébként a magyar tűzoltók ekkor alkalmaztak elsőként. A tragédiának összesen tizenkét halottja volt. A sebesülteket a szemközti lévő Rókus kórházba szállították, akiket másnap I. Ferenc József király is meglátogatott. Goldberger később újjáépítette az áruházat, de az már az Andrássy úton nyílt meg 1911. március 3-án.

➤ Gutmann Áruház

1882-ben Magyarország első áruházaként nyitotta meg üzletét Gutmann Jakab és társa a Síp utca és a Rákóczi út sarkán. Ez volt az első olyan, ahol nagy területen, egy cég árusított, és nem különféle bazári árudák működtek egy fedél alatt. A Gutmann elsősorban ipari- és munkaruhákban volt érdekelt, ma is sokan emlékeznek talán a legendás logóra, melyen két oldalon három-három pálcikaember csekély sikerrel próbál szétépíteni egy nadrágot, így hirdetve a Gutmann munkaruhák elszakíthatatlanságát. Csendben jegyzem meg, kísérteties a hasonlóság a Levi Strauss farmerek logójához, ahol két cowboy lovaik segítségével próbálnak szétépíteni egy farmernadrágot, ám ez a logó csak négy évvel később, 1886-ban jelent meg a nadrágok címkéjén, amelyeket kezdetben szintén munkaruhaként árusították. Leghíresebb termékük a Columbia és a Lassale kék munkásöltönyök voltak. Az üzletet természetesen 1948-ban államosították és az Állami Áruház fióküzletévé vált, majd 1949-től Verseny Állami Áruház néven folytatta működését. Az üzlethelyiségben jelenleg könyvesbolt üzemel.

Magyar Divatcsarnok ➤

Az áruháznak ma már sajnos a nyomát sem találjuk, pedig nem akárhik, a Löffler testvérek, Sándor és Béla tervezték és 1914-15 között épült fel. A házban a földszint és magas szintek eleve üzleti funkcióra voltak tervezve. Az áruházat az építető Rosenberg Márk fia, Ruttkai Antal álmodta és nyitotta meg 1921. szeptember 17-én nagy forgalom, kis haszon jelszóval, amely 1925-ben már az épület teljes szélességét elfoglalta a földszinten és a félemeleten. Ma már hihetetlen, de az egész áruház üzleti stratégiája a Keleti pályaudvar közelségére lett alapozva, és olcsó árának és kiváló reklámkampányainak köszönhetette sikerét. A harmincas évek közepére valósággal átforgatta a Rákóczi útnak ezt a szakaszát, mely korábban kereskedelmi szempontból nem számított értékes területnek. A Magyar Divatcsarnokot 1928-ban teljesen átépítették, az átalakítás és az új berendezés Kozma Lajos nevéhez köthető, az udvart üvegtetővel fedték le, mellyel egy nagy árusító csarnokot nyertek. Az elkészült áruház fényűző és modern volt, jellemzőek voltak a tükör, a márvány és a bronz felületek, valamint hangsúlyos volt még a kockás, illetve mintás gumipadló is. A 30-as években a ház szomszédos épületeit is bevonva terjeszkedett tovább a Magyar Divatcsarnok. Az 1956-os harcokat mindegyik ház megszenvedte, a Rákóczi út 70-72.-t ezért lebontották. A 74. és 76. alatti épületeket Csapó József tervei szerint 1957-ben alakították át, itt nyílt meg 1961-ben az Otthon Áruház. Mára sajnos semmi sem maradt sem a Löfflerék-féle homlokzatból, sem a Kozma Lajos által kialakított belső térből.

Kép: FSZEK Budapest Gyűjtemény

Hűsítők nyári napokra

Sokan azért mellőzik a levest nyáron a menüből, mert a forró leves nem esik jól. Bár leizzadhatunk egy tál meleg levestől, a hőháztartásnak jót tesz, és kevésbé lesz melegünk utána. De most eltekintve ettől az apróságtól, mutatunk 5 olyan levest, ami egyenesen a hűtőből szervírozva a legfinomabb. A gazpachót külön ki is emeljük: ez a mi változatunk arra, hogyan érdemes elkészíteni.

1. EGYSZERŰ ÉS GYORS UBORKALEVES

Az uborkának nagyon jó barátja a joghurt, a koriander és a petrezselyem. Ezen kívül még szükségünk lesz citromra, fokhagymára, sóra és fehér borsra, valamint kevés olívaolajra. Ezeket az alapanyagokat összeturmixoljuk és hűtőbe tesszük. Levesbetétnek jöhet egy kis füstölt lazac, kevés mikrozöld vagy csíra.

2. IZGALMAS RÉPALEVES

Szükségünk lesz répára, hagymára, paprikára. Fűszernek sóra, római köményre és korianderre, valamint ízlés szerint picit chilire. Az összetevőket felfőzzük kevés vízzel, majd pürésítjük. Érzés szerint kicsi citromlevet is adhatunk hozzá, majd megy a hűtőbe pihenni.

3. MENTÁS ZÖLDBORSÓLEVES

Zöldborsó, póré, petrezselyem, menta és kevés vaj, só, bors. Felfőzzük, turmixoljuk, majd joghurttal sűrítjük és mehet a hűtőbe a tálalásig.

4. GYÜMÖLCSKRÉMLEVES

A legtöbb gyümölcskrémleves hidegen is jó. Sőt, hidegen jó igazán. Válasszunk szezonális alapanyagokat, mint a meggy, szilva, őszibarack. A gyümölcsöket megtisztítjuk, a magokat eltávolítjuk és feldaraboljuk. Kevés vízben, ami éppen elfedi, megfőzzük. Ízesíthetjük citrommal, zöldcitrommal, fahéjjal, szegfűszeggel, ánizzsal, gyömbérrel, vaníliával vagy amit éppen kívánunk. Ha átpárolódott a gyümölcs, akkor turmixolunk és ízlés szerint még habtejsszínnel vagy pudinggal sűríthetjük. Majd irány a hűtő.

5. Gazpacho

A spanyolok egyik nemzeti eledele egyszerű és laktató: sok paradicsom, kígyóuborka, paprika, fokhagyma és szikkadt kenyér turmixolásával, balzsamecet, olívaolaj, só és bors hozzáadásával készül. A paradicsomot ne felejtsük el meghámozni, és az egész turmix álljon minimum 2-3 órát a hűtőben tálalás előtt. Ha egy napig is engedjük az ízeket összeérni, annál jobb lesz. Tálaláskor a megmaradt zöltségekkel megszórjuk a leves tetejét, valamint pirítóst is kínálhatunk mellé.

Gazpacho 4 személyre: 8 nagyobb paradicsom (nem túl érett, de nem is narancs színű) • 1 kígyóuborka • 2 paprika (hagyományos, nem kápia és nem kaliforniai) • 1 szál póréhagyma • 2-3 gerezd fokhagyma • 1/2 zsemle tegnapi, vagy 1 szelet szikkadt kenyér • 1 evőkanál balzsamecet vagy valamilyen gyümölcsecet • 3 evőkanál extra szűz olívaolaj • frissen őrölt só, bors.

MI FÁN TEREM A JÓ JEGESKÁVÉ?

Most, hogy itt a melegebb idő, a kánikula, a szerkesztőségben komoly vita folyt arról, hogy hogyan is kell készíteni a jegeskávét, és mi a különbség a jegeskávé és a frappé között. Sokan szinonimaként használják ezeket a szavakat, pedig nem azok.

Algériában maradt először feljegyzés a jegeskávról, az 1840-es évek közepéről, tehát mondhatjuk, hogy viszonylag nagy múltja van ennek a hűsítőnek. Kétféle elkészítése lehetséges:

- **jegeskávé:** a hagyományos forró kávéba jégkockát tesznek és ezen az alapon formáljuk tovább, saját ízlésünkre a kávé tejfel, cukorral vagy mézzel;
- **frappé:** a forró kávé vaníliafagylalttal hűtik, és esetleg kevés jégkocka is kerül bele. Ezt a változatot nem szokás további tejjel vagy cukorral/mézzel kiegészíteni.

Mindkét esetben kezdenek elterjedni azonban további kiegészítők, mint a tejszín vagy különböző szirupok (karamella, vanília, fahéj, csokoládé, stb.), amelyekkel a hideg kávé ízvilága tovább színesíthető.

Az olaszoknál és magyarországi olasz helyeken is feltűnik már a frapuccino, ami tulajdonképpen capuccinós jégkása. Az elkészített capuccinót (kávé, tej, cukor) jegessé fagyasztják, és aztán egy speciális gépben kásásítják ezt az italt. A legforróbb napokon igazi felfrissülést és garantált kávéélményt nyújt a kávé kedvelőinek. Ebéd után olyan, mintha a desszertet és a kávé összevonnánk.

A legjobb frappé: 1 csésze kávé (francia pörkölésű, brisil-santos például kiváló) • 5-6 jégkocka (akár mintás, csillagos, felhős is lehet) • 1 gombóc vaníliafagyi • kevés tej • fahéj • Aki szereti, kb. 1 kávéskanálnyi szirupot vagy tejszínhabot önthet hozzá.

+1 Tipp:

Ha kevés időnk van, akkor a tejes kávéhoz adjuk a hideg összetevőket és a tetejét szórjuk meg fahéjjal. Ha ráérünk, akkor mindent tegyük a turmixba, és ott keverjük össze, majd töltsük a pohárba és jöhet a fahéj.

1051 BUDAPEST
József Nádor tér 10.

+36 1 788 16 66
info@belvarosizrt.hu
www.privatszef.hu

**Béreljen széfet
értékeinek!**
BIZTONSÁG. DISZKRÉCIÓ.

